

Dirvos Straipsnis Estų Spaudoje

Nesenai buvo New šauktas Slavų suvažiav. sovietų pakalikų, kom. vadovaujamų. Susiršimui biau su Amerikos komunistais, iš Jugoslavijos norėta atsiųsti aštuonis delegatus į tą suvažiavimą. Be abejo tai buvo pačios Maskvos parinkti, net ir iš Maskvos, tik Jugoslavų vardu norėti įsmugeliuoti komunistai, čia didesnei propagandai padaryti.

State Departmentas atsiskė duoti jiems vizas, kaip komunistams, kurių tikslas yra "skelbti valdžios išvertimą į jėgą", o tokių Amerikos imigracijos įstatymai neleidžia čia atvažiuoti.

Neįleido Bolševikų Delegatų

ESTŲ žurnale Vabariiklane (Valstybininkas), leidžiamame Stockholme, Švedijoje, bendradarbiauja žymūs Estų publicistai E. Laid, K. Ristikivi, R. Jalakas, S. Karling. Vabariiklane yra Estų valstybinių tradicijų saugotojas trėmimo ir karu kovos organas del Baltijos laisvės.

Š. m. liepos mėn. Vabariiklane, nr. 3, išsiaišdėjo Dirvos bendradarbio Kastyčio straipsnį "Baltija". Šis straipsnis buvo tilpęs Dirvoje nr. 15. Balandžio 12 d.

IŠ PABĖGĖLIŲ PADANGĖS DANIJOJE

SIADIEN Danijoje jau visi pabėgėliai verčiami prievartos būdu darbą dirbti. Tik seniai, pabėgėliai ir vaikai tebeaprupinami Danų Raudonojo Kryžiaus seniau praktikuota tvarka. Dirbantieji kurie gyvena D. R. Kryžiaus stovyklose turi mokėti už maistą ir nakvynę po 3 kronas į dieną.

Pabėgėlių darbo potvarkį paskelbus, dar buvo galima darbą pasirinkti, bet dabar darbo kontoros jau nebeatsižiri pabėgėlių norų ir bemaž visus skiria į kaimą, ukiu darbus dirbti. Darbas yra nelengvas, todėl dažnokai kai kas iš ukiu darbų savavališkai pasišalina. Tokius "pabėgėlius iš darbo" patalpina į darbo lagerius.

GAUTI darbą fabrike yra didelis laimikis, nes šis darbas ir lengvesnis ir žymiai geriau apmokamas už ukiu darbus. Kai kurie pabėgėliai pajiega fabrikuose uždirbti daugiau nekaip vidutinis Danas valdininkas. Gerai sekasi technikams ir auto mechanikams.

Kol Lietuviai gyvena kom-paktinėje masėje Numindegabo stovykloje, jie neblogoi pasireiškė kultūrinėje ir sportinėje veikloje. Buvo gerai užsirekomendavęs meno ansamblys, leista laikraštėlis. Ypač plačiai tap žinoma Nymindegabo Lietuvų futbolo vienietukas, "nešes" Daniškus Jutlandijos futbolo klubus.

Dabar visas Lietuviškos kolonijos gyvenimas apmirus. Tebeleidžiama "Informacinis Biuletenis", skiriamas išblaškytų po Daniją tautiečių informacijai. K. Ž.

BRITAI iš savo zonos Vokietijoje siunčia Rusams į jų okupuotą zoną plieną ir geležį, mai-nais į grūdus, kurą ir kitokius produktus. Rusai, žinoma, gaminasi ginklus ir kada nors atsidėkos Britams už tokią paramą. Japonai taip atsilgino Amerikai už siunčiamą seną geležį, iš kurios buvo daroma kanuolės prieš Amerikiečius.

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

40

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO OCT-SPALIŲ 4. 1946

DIRVA (THE FIELD)

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by Ohio Lithuanian Publishing Co.

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Subscription per Year in Advance
In the United States \$2.00
In Canada \$3.00

Entered as Second-Class matter Decem-ber 6th 1915, at the Cleveland Postoffice under the act of March 3, 1879.

(31-mi metai :: 31st year)

anti Turi Buti Teisia- mi Maskvos Kriminalis- tai Stalinas, Molotovs

JIE YRA LYGUS ŽU- DEIKOS KAIP IR NAZIAI

Nuernbergo, Vokietijoje, teismas baigė tardymą 21 žymiųjų Vokiečių karo kriminalistų, ir Spalių 1 d. paskelbė kokias bausmes jiems paskyrė. Dvylika iš jų nuteisti pakarti, trys nuteisti visam gyvenimui kalėti, keturi nuo 10 iki 20 metų kalėjimo, o trys paleisti.

Mirties bausmės nuskirtos šiems:
Herman Goering,
Joachim von Ribbentrop,
Wilhelm Keitel,
Alfred Rosenberg,
Alfred Jodl,
Martin Bormann,
Ernst Kaltenbrunner,
Hans Frank,
Wilhelm Frick,
Arthur Seyss-Inquart,
Fritz Sauckel
Julius Streicher.

Išteisinti: Hans Fritzsche, Franz von Papen, ir Hjalmar Schaht.

Žinoma, sovietų atstovas tame teisme užprotestavo prieš paliosavimą paskutinių trijų.

Teisėjais tų nazių karo kaltininkų buvo kartu ir bolševikai Rusai, nes mat sovietai pateko prie vakarų sąjungininkų kariavusių Vokiečius nugalėti.

Tačiau Amerikai ir Anglijai dasileisti prie tokio žemo darbo kad prisilimti į teisėjus pačius svarbiuosius kaltininkus antro pasaulinio karo, buvo nesąmonė ir nedoras žygis.

Mirti nuteistiems duota teisė apeliuoti, bet kas jų apeliacijas svarstys?

Bus traukiama teisman daugybė kitų antraeilių apkaltintų nazių.

Rusai bolševikai yra lygus kaltininkai su Vokiečiais, ir jeigu iki šiol neteista tie tikrieji kaltininkai ir žmogžudžiai kaip Stalinas, Molotovs ir kitos jų gaujos, jie turėtų būti teisingo pasaulio pastatyti teismui dabar.

Molotovs ir Stalinas dar sutartis su Hitleriu ir Ribbentropu, ir bolševikai ne tik kad pradėjo žudymą ir ištėmimą svetimų kaimynių šalių žmonių, kaip Lietuvos ir kitų, tuo pačiu metu kai naziai varė savo kariavimo ir žudymo darbą, bet Maskvos valdovai ir po šiai dienai tebežudo pavergtų šalių žmones, kurie atiteko jiems atėmus iš nazių.

GOERING PATARIA LAIKYTI ATOMINĘ PASLAPTĮ

Po nazių vadų teismo, kaip vienas Londono laikraštis rašo, jų korespondentas gavo progą pakalbėti su Gen. Goeringu, kuris pasakė kad "atominės bombos turėjimas nulems pasaulio ateitį" ir "jeigu S. Valstijos nepalaikys pirmenybės toje srityje, pasaulis susilauks išnaikinimo".

Vokiečiai gerai žino bolševikus Rusus ir šis mirti nuteistas nazis patiekė savo teisingą mintį apie pavojų iš sovietų pusės.

\$150,000,000 PABĖ- GELIŲ ŠELPIMUI

Lake Success, N. Y. — U. N. Socialė ir Ekonominė taryba užtvirtino sekančią metų pabėgėlių šelpimui biudžetą sumoje \$156,000,000.

UNRRA direktorius La Guardia, bolševikų pagirdytas ir pavaišintas, pradėjo tikrinti kad Rusija palengva suims į save daugumą Europos pabėgėlių be tėvynės likusių žmonių, jie bus parkvesti atgal.

Visus žymesnius Amerikos atstovus bolševikai tuoj patraukia į save, pertikrina juos, ir nustato prieš pabėgėlius. Neveltui Amerikos zonoje pabėgėlių stovyklose daromi "sijojimai" ir nekalti žmonės išmetami iš UNRRA stovyklų, pavedami Vokiečiams nunkinti.

Gen. Eisenhower pastaru laiku lankosi Europoje. Jis skelbia apie "didėjantį internacionalinį bendravimą" ir sako karo pavojai išnyks. Taip, jeigu Amerika priims Maskvos planus pasaulio valdymui ir paliks bolševikams valdyt jų užgrobtas šalis.

Vaidas iš Graikijos karo nukentėjusių gyvenimo. Žmonės, likę sugriautuose miestuose, nuskurę, pradėjo gyvenimą iš naujo, iš pat pažemės. Tik viena Graikija iš daugelio rytų Europos šalių išlaikytą nuo bolševikų užgrobtimo. Amerikos Graikai gausiai savo šalį gelbsti.

TRIESTE DAROMAS LAISVU UOSTU

Paryžiuje, Spalių 3, taikos konferencijos komisija nubalsavo, nežiurint Rusų bolševikiško bloko priešinimui, Trieste padaryti laisvu uostu. Maskva reikalavo tą uostą prijungti Jugoslavijai, ir Jugoslavai už tai trukmavo. Už laisvą Trieste uostą stovėjo Amerika, Anglija, Prancuzija ir tulos kitos šalys.

Nugalėdamos Slavų opoziciją, vakarų valstybės nustatė kad Italijoje ir Rumunijoje turi lygias teises prekybai ir kitos šalys, nežiurint jų geografinės padėties.

Dunojaus upės pasisavinimas bolševikams taip pat atmetamas. Dunojaus upė internacionalizuojama.

Betgi reikia tikėtis viskas taip lengvai nepraeis, bolševikai neužsileis.

STALINO KLASTIN- GA KALBA

Pereitą savaitę, Amerikos spauda didelėmis raidėmis nurašė pranešimą iš Maskvos kad Stalinas pareiškė vienam Londono laikraštiniui savo norą taikraštiniui savo norą taikraštiniui savo norą taikraštiniui.

Bet Stalinas tą savo pasakojimą apie nebuvimą pasauliui pavojaus kito karo atliko tą pačią dieną kai siuntė Turkijai grąsinančią notą reikalaujančią užleisti Rusijai Dardanėlių kontrolę ir leisti Rusijos kariuomenėms užėiti ant Turkijos žemių.

JAPONIJA, kaip žinovai tikrina, jau darė bandymus su savo išrasta atominė bomba prieš pat karo pabaigą. Jie nespėjo savo išradimą panaudoti. Dabar tie Japonai mokslininkai kurie tą bombą išstobulino, yra paimti Rusų nelaisvėn ir laikomi Maskvoje, tikrina vienas rašytojas.

Amerikos zonoje Vokietijoje suimtas dvasiškis kuris atliko šnipinėjimo darbą Rusų naudai per pastarus šešis mėnesius.

VIDURŽEMIO LAI- VYNAS SERGSTI U.S. REIKALUS

U. S. Karo Laivyno sekretorius Forrestal drąsiai ir atvirai pareiškė kokiam tikslui Viduržemio juroje plauko dalis Amerikos karo laivyno. Jis neslepia ir suktai neteisina: pasakė kad Amerikos laivai ten laikomi apsaugoti Amerikos okupacines įiegas Europoje, prižiūrėti Amerikos piliiečių reikalus ir paremti šios šalies užsienio politiką.

Tas pareiškimas padaryta dabar, kuomet bandoma išspręsti likimas Graikijos, Trieste, Dardanėlių, ir Dunojaus upės internacionalizavimas. Visą tą bolševikai kėsinaisi padaryti savo nuosavybe.

UOSTŲ STREIKAI PASIKARTOJA

Visuose didžiuosiuose šalies uostuose vėl kilo naujų streikų banga; taipgi penkiuose miestuose — Columbus, Ohio, New York, Tacoma, Chicago ir Pittsburghe siaučia transportacijos darbininkų streikai.

Hollywood, Calif., iškilo nauji streikai filmų studijų darbininkų, atsibuna net kruvini suirėmimai.

NORIT PIRKTI? Štai karštas balionas, kurį galima pigiai pirkti, tik už \$7,500. Randasi Moffett Field, Calif. Tai vienas iš daugybės po karo atliekamų dalykų kuriuos valdžia parduoda. Bet ne viskas tinka civiliams naudoti.

PERSERGSTI NUO KOMUNIZMO

Amerikos Federalio Investigacijos Biuro direktorius J. Edgar Hoover, kalbėdamas Amerikos Legiono konvencijoje San Francisco, padarė aiškų ir atvirą persergėjimą nuo pavojaus kokis grėsia šiai šaliai iš komunizmo pusės. Komunizmas pastarų penkių metų bėgyje padarė gilų įsiveržimą į šalies gyvenimą ir tapo pasalingu Amerikos priešu.

FBI vadas, kaip dabartinės administracijos aukštas narys, užsitarnauja pagyrimą už savo atvirą pareiškimą. Tuo tarpu kiti Demokratų administracijos vadai ne tik kad visa tai nutyli ir slepia, bet dar savo politiškais tikslams susideda su komunistais, priima juos taktiniais rinkimuose ir duoda jiems atsakomą valdišką vietą.

Per ilgą laiką New Dealeriai mulkino Amerikos visuomenę slėpdami ir tikrindami kad pavojus iš komunistų pusės tik išpučiamas.

VENGRIJOJE, komunistai su Maskvos parama atlaikė savo kongresą, kuriam įsūtę rėkavo "iššūdyt visus reakcionierius — tik duokit mums ginklus".

Komunistai reikalauja įvedimo Vengrijoje griežtos sovietiškos tvarkos, užgrobiniais visų privatinų nuosavybių ir žudymu bei trėmimu tam nepritariančių.

RYTINES valstijas užklupo ankstyvas sniegas su Spalių 1 diena. Su sniegu praėjo audra per New York, Vermont, New Hampshire, Mass., Maine valstijas. Padaryta nuostolių.

Prancuzijos seimas priėmė naują konstituciją, 440 balsais prieš 106. Seimą sudaro dešinieji, socialistai ir komunistai.

Gen. de Gaulle tą konstituciją smerkia, sako ji sudarys Prancuziją persilpną atsilaiykty tarp rytų ir vakarų — tarp Rusijos ir Amerikos.

Ekonomika

Mėsos Klausimas Pykdo Visą Šalį

PREZ. TRUMANO administracija mėsos atžvilgiu su OPA susimaišė taip kaip užsienio politikos klausimu įsivėję su Komercijos Sekretorium Wallace, kurio kenksmingą kalbą iššyk užgryęs, Truman vėliau turėjo vistik Wallace prašalinti iš vietos.

Su OPA taip pat prezidentas taip susikibo kad jam pasirodė šalis pražus kai su Birželio 30 diena baigėsi senasis OPA įstatymas. Iki naujų OPA kainų suvaržymo betgi per apie porą mėnesių laiko šalyje buvo pakankamai mėsos, dabar gi OPA grąžinus, mėsa vėl pranyko iš krautvių ir atsidurė juodoje rinkoje.

Iš Washingtono eina žinios buk valdžia ketina užimti į savo žinių visus mėsa skirtus galvijus, ir taip mano pataisyti mėsos painiavą.

KAI TRUMAN buvo nominuotas vice prezidentu, 1944 metais Chicagoje, jo išreklamavimą spaudoje patiekiant, buvo pažymėta kad jis visais svarbiais savo reikalais pasitaria su savo žmona; savo politiškas kalbas su ja pertikrina.

Dabar, jeigu ponas prezidentas pasitartų su savo žmona mėsos klausimu, jo žmona jam tuoj pasakytų: Prašalink OPA ir mėsos klausimas pasitaisys. OPA vistik turės baigtis, ir Kongreso nariai kalba apie reikalingumą tą nesąmonę užbaigti pusmečiu anksčiau negu dabar nustatytą.

Jeigu Truman būtų užmiršęs apie OPA po Birželio 30 dienos, jam nebūtų kilę tokių nesmagumų su mėsa ir tulais kitais dalykais, kurių dabar stokuoja ir kurie Demokratų partiją, New Dealerius ir kartu patį Trumaną sutrins ir užkirs jam progą 1948 metais laimėti rinkimus.

AGRIKULTUROS Sek retorius skelbia kad per savaitę iki Spalių 1 šymet federalės valdžios inspektorių žinioje buvo paskersta tik 80,000,000 svarų mėsos kai pernai tą pačią savaitę buvo paskersta 292,000,000 svarų. Tas parodo kad iki šiol, po antro OPA grąžinimo, gyvulių auginčiai surado keilius kur mėsa pelningai parduoti.

Valdžios nariai griebėsi net tokių klatingų įtarimų kaip kad skerdyklos mėsa laiko nuo publikos, kuomet skerdyklos iš viso mažai gyvulių gauna mėsa paruošti.

KRATOS SKERDYKLOSE

KARTU su Washingtono nesumaniais valdžios galvomis ir Mass. gubernatoriaus sugalvojo daryti kratą mėsos šaldyklose ir skerdyklose, patikrinimui ar jose nepaslėpta mėsa ir ar nelaikoma nuo publikos.

Gub. Tobin pasiuntė valstijos policiją ir sveikatos inspektorius su įsakymais ineiti į skerdyklas ir mėsos šaldyklas patirti kodėl Bostone ir visuose kituose miestuose Mass. valstijoje staiga pradingo mėsa.

PENNSYLVANIJOJE

PHILADELPHIJOS PASTABOS

"GRINORIUKAS". Sandaros nr. 37, neseniai atvykęs tremtinis iš Europos, rašo tai ką aš mandagiai primindavau savo pastabose Amerikos Lietuviams jau keli metai.

Su įdomumu perskačiau to "grinoriukus" raštą. "Amerikos Lietuvius Trūkumai", kuris, kaip pasirodė, pribuvęs ir mūsų demokratijos šali, tuoj patyrė kaip mes esame didūs ir išsamiingi ant popierio Lietuvos vadavimo darbuose. Štai ką jis rašo:

"Pasakysiu atvirai, Lietuvoje, o ypač Vokietijoje, jūs atrodote įspūdingiau kaip čia pažinus (reikią pažinusi mus Amerikoje) atrodote. Ten mes girdėjome apie jus taip daug kalbant ir su tokia pompa minint visus jūsų nuveiktus darbus, pagaliau ir patys matėme ir gavome jūsų surinktų daiktų, drabužių ir maisto per BALF'ą.

"KASDIEN kalbėjome apie jūsų organizacijas: Tarybą ir Misiją, kurios atrodė mums nemažesnės kaip nepriklausomais laikais veikusios didelės Lietuvos įstaigos. O tikrumoje pasirodė, Misiją sudaro vos keli žmonės. (Čia "grinoriukai" noriu pastebėti faktą kad pati Misija kaip veikianti vadovybė susideda iš kelių žmonių, bet jie atstovauja keliolikos šimtų ir daugiau veiklių patriotinių Amerikos Lietuvių, vyrų ir moterų.—Z.J.). Tarybą gyvena pusbadžiai, neturėdami pakankamai pinigų nei informacijai Lietuvos reikalu Amerikony kraščiuose skelbti. BALF'as prisitęsęs mums tonus daiktų pasirodė, dirba be skatiko atliekami pinigų ir mums išlipus visai tuščia kišene New York'e, nepajėgia nei viešbučio sumokėti vienai nakčiai; atėję mus pasitikti, turi padengti išlaidas vien iš savo kišenės.

"Tarybos organizacija atrodo labai silpna, ji toli atsilikus nuo Tremtinių Bendruomenės organizacijos Vokietijoje. Ten pabėgėliai, patys budami visiškai ubagai (mano pabrangta. Z.J.) pajėgia mokėti kas mėnesį po keleto markių ir sudaryti pastovia pinigų sumą išlaikymui reikalais, o Taryba vis dar turi gventi iš pripuolamų aukų" (ir Misija, LVS remiama, gyvena iš pripuolamų aukų. Z.J.).

Tai skaudus antausis mums Amerikos Lietuviams. Čia jau ne "grinoriukas" bet didžiulias sąmoningas Grinorius atvažiavęs pasakė mūsų atvirai karčią, neužgincinamą teisybę.

LIETUVOS vadavimo reikalai liko nustelbti, taratum jie būtų paskutinės reikšmės. Dabar čia pribuvęs "grinoriukas" mūsų veikėjus pabaksnojo. Gerai padaryta. Geistina daugiau turėti tokių "grinoriukų" mūsų tarpe, ir kad jie patys stotų j Lietuvos vadavimo darbą.

Nustelbė visuomenės upą senieji mūsų vadai, savo politiškos reikalus statydami pirmoje vietoje, jie nebando surasti naujų kelių kaip ištaisyti pirmiau padarytas savo klaidas, sutelkiami visuomenės į vieną Lietuvos vadavimo ir Lietuvos pabėgėlių remimo darbą. Pakriko ir padėtos pastangos įsėjokimui vieningumo.

Dabar lauksime Amerikos Lietuvių Katalikų Kongreso davinį. Kaip seksis mūsų katalikų srovei, kuri užsimojo pati viena šaukti kongresą Lietuvos vadavimui, kaip skelbiasi, nekviečiant kitų Lietuvių. Linkime jiems gero pasisekimo.

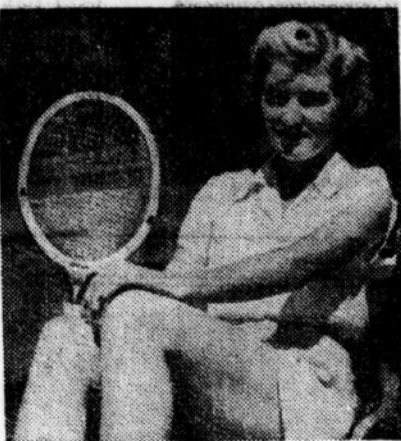
Z. Jankauskas.

RIAUSŠĖ SU NEGRAIS VIENAS UŽMUSTAS

Rugs. 29, North Philadelphiaje ištiko riausšės tarp baltųjų ir negrų, kuriose vienas baltas vyras, 32 m. amžiaus, buvo užmestas. Už jo nužudymą suimtas 32 metų amžiaus negras.

20,000 BUŠELIŲ BULVIŲ PALIKTA SUPŪTI

Pennsylvanijos Agrikultūros sekretorius apkaltino federalės valdžios įstaigas už palikimą supuvimui 20,000 bušelių bulvių grebėję netoli Chambersburg. Tas bulves nupirko U. S. Agrikultūros departamentas, supylė ten griovyje ir paliko,

LAIMETOJA. Pauline Betz, iš Los Angeles, laimėjo moterų teniso čempionatą Forest Hills, N. Y., nugalėdama Doris Hart, iš Miami, Fla.

VYRŲ ČEMPIONAS. Jack Kramer, iš Montebello, Calif., laimėjo vyrų teniso pirmenybės Forest Hills, N. Y., nugalėdamas Tom Brown, iš San Francisco.

nežinodami ką su jomis daryti, ar parduoti alkoholio darymui ar sušerti kiaušius ir galvijams.

PITTSBURGH

ELEKTROS IR HOTELIŲ DARBININKŲ STREIKAI

Elektros unijos darbininkų streikui tęsiantis, unijos pirmininkas Mueller tapo teismo pareikštas ir jo šalininkai jį kaip kokį didvyrį ant rankų išnešė iš kalėjimo.

Tačiau toliau pradėjo pačios unijos narių eilėse kilti bruzdėjimas žinoti "kas čia darosi", ir dalis darbininkų reikalauja kad jiems būtų duota proga pasisakyti ar jie nori streikuoti. Visi darbininkai varu išvartę streikuoti ir keli užsipyreliai trukdo visą susitaikymo eigą.

Spalio 1 d. pradėjo streikuoti aštuoniolą didžiųjų hotelių tarnautojai, apie 1,800 asmenų, reikalaudami vykdymo sutarimo padidinti jiems algas.

ZUVO PETRAIČIŲ ANUKĖ

Jono Petraičio šeimą seka nelaimė po nelaimės: pirmą nelaimę, sudėję jų dukterė, nuo to išgąsčio susirgo jo žmona, kuri per penkis metus liginosi namie, o dabar 17 metų randasi ligoninėje.

Rugsėjo 23 ištiko dar viena tragedija: trokas gatvėje užmušė jo anukę, dukters dukterį, Sandra Lee Augutine, 3½ metų amžiaus. Mergaitė palaikė motą Rugs. 27, Lietuvių šv. Kazimiero kapinėse; pamaldos atsiuvo šv. Jurgio bažnyčioje.

DAYTON, Ohio, mokyklą lanko berniukas kuris 1944 metais apsirgo paralyžium. Jį j mokyklą atveža jo tėvas. Jis sirgdamas nenori atsilikti moksle. Tai Billy De Smith, 8 metų.

CARE MAISTO SIUNTINIAI DABAR TIK PO \$10.00

PASIŪSKIT SAVISKIAMS PIRMIAU DIRVOJE SKELBTO CARE MAISTO SIUNTINIUS

NEW YORK, N. Y. — Pagreitinimui persiuntimo maisto Europoje atsidurusiems pabėgėliams, Lt. General William N. Haskell, CARE Ekzekutyvis Direktorių, praneša kad kaina pirmiau skelbtos Armijos maisto kiekio, kurį galima iš čia nupirkti ir pristatyti pabėgėliams, numažinta trečdaliu.

Su Spalių 1 d., kaina numažinta nuo \$15 iki \$10 už maisto kiekį susidedantį iš 40,000 kalorijų, kurio užtenka dviejų savaitių maistui Europos pabėgėlių šeimai iš keturių.

Tik ką grįžęs iš inspekcijos kelionės Europoje, Gen. Haskell praneša apie liudną maisto padėtį daugumoje šalių, kur žmonės nedavę per eilę metų, ir toliau neturi pakankamai maisto, ir tik šiuo budu pridėtinis maistas iš Amerikos daugybei pagelbės šiek-tiek pavalgyti.

Kaina numažinta kad Amerikoje gyvenantieji galėtų lengviau ir daugiau tų maisto pakelių persiųsti savo draugams ir giminėms gyvenantiems skurdiose salygoje.

Tas maistas yra Amerikos kariuomenės maisto perviršis esantis Europoje, suvežtas karo metu. Tą maistą dabar paversta parduoti, visai maža kaina, persiuntimui pabėgėliams ir šiaip įsigyvenusiems savo šalyse žmonėms kurie nukentėjo nuo karo ir neturi ko valgyti.

CARE iš to pardavimo pelno nedaro, jį tik gelbsti Amerikoje gyvenantiems žmonėms suteikti lengviausiu būdu galimą pristatyti maistą jų giminėms Europoje, nes tas maistas ten gatavai suvežtas, reikia tik pasiųsti j CARE \$10 su pilnu adresu siuntėjo čia, ir su aiškiu pilnu adresu to kuris siuntinį turi priimti Europoje.

CARE randasi 50 Broad St., New York 4, N. Y., ir per ją galima užsakyti maistą pristatymui jūsų giminėms atsidurusiems Austrijoje, Prancūzijoje, Belgijoje, Suomijoje, Čekoslovakijoje, Graikijoje, Norvegijoje, Italijoje, Lenkijoje, Holandijoje ir Amerikos, Britų bei Prancūzų okupuotose zonose Vokietijoje ir pačiame Berline.

AMERIKA padarė sutartį su Islandija atiduodama Keflavik orlaivų aikštę Islandijos valdžiai. Tą stotį Amerikai įrengė karui prieš Vokietius. Ten Amerika laikys civilį savo personalą, kariuomenės iš ten ištrauks j 180 dienų.

Su tuo sutiko Islandijos konservatyvių ir socialdemokratų partijos, bet komunistai, kurie taip pat ineina j valdžią, grąšina išsimetimu iš koalicionis ir reikia jog tai esanti užmaskuota Amerikos militarinė stotis.

Maska vi iš visur nori Amerikiečius išstumti, ir visur komunistai kelia truksmą prieš Ameriką.

STATYS DR. JONIKAIČIUI PAMINKLĄ

Detroito Lietuviai a. a. Dr. Juozo Jonikačio draugai ir prieteliai iškėlė tikslą tarėsi ir apkalbėjo kad reikalinga pastatyti jam, kaip Lietuvį tautai daug nusipelnusiam, paminklą.

Kalbos privedė prie rimtesnio susirupinimo tuo reikalu ir štai Rugsėjo 28 d. pas Laukionius susirinko keletas Dr. Jonikačio artimesnių draugų ir tarėsi tą darbą pradėti. Pirmiausia bus pasitarta ir su kitais Detroitiečiais ir gavus jų nuomones bei pritarimą bus suaukiamas didesnis susirinkimas.

Kol dar darbas neįsisiubavęs nėra ko daug rašyti, bet mes neabejojame kad ne tik Detroitiečiai bet ir kitų kolonijų Lietuviai prisidės prie šio kilnaus sumanymo.

A. a. Dr. Juozas Jonikaitis turėjo draugų visoje Amerikoje ir buvo žinomas Lietuvy veikėjas, tad Detroitiečių prievolė yra pakelti šį klausimą plačioje visuomenėje ir duoti progą visiems Lietuviams prie jo paminklo statymo prisidėti.

LANKĖSI

VYTAUTAS BELECKAS

Pas savo tetą ir tetėną Vilkauskus, 515 Blair st., Roya Oak, Mich., lankėsi neseniai atvykęs iš Vokietijos Lietuvos pabėgėlis, Vytautas Beleckas filminku Motuzų broliis, iš Brooklyn, N. Y. Jo teta labai džiaugėsi sulaukus savo giminaičio, kurį matė tik lankydamasi Lietuvoje apie 10 metų atgal. Vytautas tada dar buvo mažametis, bet savo tetos ne pamiršo, kai tik ją pamatė iš pažino.

Vyt. Beleckas čia atsilankė grįždamas iš Kalifornijos, kur buvo nuvažiavęs pamatyti, p dalyvavimo savo brolio Mečislavo Motuzo dukters krikštynose Cheyenne, Wyoming, iš kur pasuko toliau į vakarus ir apvažiavo Kaliforniją. Grįždamas aplankė Chicago, Detroitą ir Clevelandą.

Viešėdamas čia pas tetą Vilkauskienę, svečias aplankė j Stephaną Douvan ir Dr. Joną Sims. Apipasakojo savo skaudžius pergyvenimus po bolševikais, kurie jam kaip Amerikos piliečiui, neleido net Amerikon grįžti, ir po to pergyvenimus po Vokiečiais ir Vokietijoje, kur buvo nazių išvartojamas j darbus. Žinodamas kaip gyvena kiti Lietuviai likę Vokietijoje ir nesanti Amerikos piliečiais, ragino kad Lietuviai kiek įmanydami gelbėtų Lietuviams pabėgėliams siųsdami jiems affidavitus dėl atvažiavimo j Ameriką. Kurie ir negalės greitai atvažiuoti jie nori turės didesnę saugumą svetiname krašte gyvendami. Affidavitai šiadien yra svarbiausias dokumentas pabėgėliams pagelbėti.

Taipgi patarė siųsti maistą drabužių, ypač baltinių ir kojinių, vyriškų ir moteriškų, j nepamiršti parašyti saviškiams laišku. Svečias sako, gavę laiška Lietuviai svetiname krašte skursdami, labai nudžiungia, iš jo pajunta kad kai kas dar jais rūpinasi.

Vytautas pats, nors dar neseniai čia atvyko, neatidėliodamas rašinėja laiškus ir siunčia medžiaginę pagalbą savo draugams ir pažystamiems. Detroitie tik trumpam laiku apsisotę pasėdė penkis laiškus ir tuoj nugabeno j paštą paleist.

Turime daug prašančių affidavitų ir šiaip pagalbos ir laiška susirašinėjimo, bet sunku rasti žmonių kurie šiuos dalykus supranta ir nori paduoti savo ranką nelaimingiesiems savo vientaučiams. M. Sims.

Henry Ford Budavos Savo Empire

Henry Ford pasiryžo išstatyti savo Imperiją, savo centrą Detroito, panašiai kaip turi ištatę General Motors Corp. ir Fisher Brothers prie Grand Blvd. ir Second Avenue.

Henry Ford pirmiausia galvojo pastatyti savo Empire urdumiestyje, prie Fort St., Lafayette, Cass ir Second St. Norėjo išpirkti American Legion namą ir Fort Shelby Hotel, tačiau paaiškėjo kad tų pastatų savininkai nenori jų parduoti. Tada Ford pakeitė savo planą, nupirko šešis miesto blokus j Michigan Avenue, Fourteenth

Detroit, Mich., Naujienos

AVINUKAS IR MOKINYS. Šis 13 m. berniukas, Paul Whelton, iš E. Braintree, Mass., eidamas j mokyklą kas rytą palydimas jo juodo avinuko. Del mėsos trukumo, ar ilgai tas avinukas vaikščios šiame alkanų žmonių pasaulyje?...

Street, Vernor Highway ir Vermont, kitoje pusėje Michigan Avenue, Seventeenth St., Pine St. ir Fourteenth Street, skersai Michigan Central geležinkelio stoties.

Ford praneša kad tame plote ištatys Kultūros Centrą, žaislų Namus, biznio ofisus ir didelį hotelį. Požemiui bus nuvestas kelias j Michigan Central geležinkelio stotį.

Vyt. Markuzas.

BALTIMORE, MD.

LIETUVIŲ SALĖS 25 METŲ SUKAKTIS. DAINUOS BARBORA DARLYS

Spalių mėnesį šymet sukančią 25 metai kaip Baltimorės Lietuviai pasistatė ir atidarė savo tautiška namą, Lietuvių salę. Atžymėjimui to įvykio Salės Bendrovė dabar rengia trijų dienų šilksmes.

Spalių 12, Kolumbo dienoje, 7:30 val. vakare, bus įdomus koncertas. Pirmu kartu Baltimorėje dainuos žymy Lietuvos operos artistė Barbora Darlys, iš New Yorko. Kartu dalyvaus dainų progame ir vietos žymus dainininkas Klemenas V. Andreikus, ir Dainos Choras, vedamas Lelijos Bacerkienės. Visa Baltimorė rengiasi šin koncertant.

Spalių 18, nuo 8:30, bus linksmas balius. Gros geras orkestras. Jauni ir seni šoks ir linksminsis.

Spalių 19, nuo 7 val. vakare, bus puošnus sukaiktuvių banketas. Gabios mūsų gauspadinės pagamins, šiais skrupiais laikais, kankiančia vakariene. Bus visokių skanumynų. Tikietus patarlama įsigyti išanksto, nes jie sparčiai parduoda.

Visi minėti parengimai įvyks Lietuvių Salėje, 851 Hollins st. Tai taip Marylando Lietuviai pasidžiaugs praityje atliktais savo darbais. Bus ir svečių iš tolimų vietų. Salietis.

Diduma Pritaria Laikymui Kariuomenės Užjuriuose

George Gallup savo bandomuose balsavimuose šiomis dienomis patyrė kad Amerikos visuomenė palinkus remti Sekretorių Byrnes jo politikoje prieš sovietus.

Tie balsavimai parodė vieno dą Amerikos žmonių opinią: Už laikymą Amerikos kariuomenių Europoje balsavo 80%; už palaikymą kariuomenių Japonijoje — 81%.

Už grąžinimą kareivių atgal pasisakė po 16 ir 15 nuoš. už tas abi puses.

Iki šiol dar jokiuose balsavimuose nebuvo pasiekta tokio aukšto nuosimnio, ir tas yra geras ženklas Amerikai.

PAJIESKAU pūsbrolis Stasio Siatilo sunų, Stasį ir Petronėlę (Kairytę) Siatiliene. Adresą gausit Dirvos Redakcijoje, Cleveland, Ohio.

Platinkit Dirvą! Išsirašyta galima bent kada. Metams \$2. Pusei metų \$1.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai,

ČETKAUSKAS Antanas, 72 m. mirė Rugsėjo 30, So. Boston, Mass. (Pandelio parap.) Amerikoje išgyveno 39 metus.

KLIKUNAS Petras, 69 metų, mirė Rugs. 31, So. Boston, Mass. (Panevėžio miesto.) Amerikoje išgyveno 33 metus.

MOZURMAS Boleslovas, 60 m. mirė Rugsėjo 13, Baltimore, Md.

VALAITIS Pranas, 46 metų, mirė Rugs. 13, Baltimore, Md.

SOLOMSKAS Juozas, 60 metų, mirė Rugs. 24, Moundsville, W. Va. (Trakų ap. Užuguoščio par.)

NEVEDOMSKAS Petras, pusamžis, mirė Rugs. 21, Chicagoje. (Panevėžio m.) Amerikoje išgyveno 40 metų.

AUKSAS Bessie, pusamžė, mirė Rugs. 19, Chicagoje. (Maržikių ap. Repšių k.) Amerikoje išgyveno 33 metus.

VAREIKA Petras, 74 metų, mirė Rugsėjo 25, Chicagoje. (Vabalninko par. Čibenų k.) Amerikoje išgyveno 40 metų.

STAKIS Petras, pusamžis, mirė Rugs. 19, Chicagoje. (Panevėžio apsk. Trakynų k.) Amerikoje išgyveno 35 metus.

RADAVICIENĖ (Turskaitė) Viktorija, 58 metų, mirė 19 Rugs., Chicagoje. (Telšių ap. Laukosodės par.) Amerikoje išgyveno 34 metus.

CEGINSKIENĖ Elena, 54 m., mirė Rugs. 31, Sheboygan, Wis.

BENZURIENĖ Pranė, 64 metų, mirė Liepos 30, Brooklyn, N. Y.

EVERSIENĖ Teresė, 34 metų, mirė Rugs. 22, Philadelphia, Pa.

CESNA Antanas, pusamžis, mirė Rugs. 27, Chicagoje. (Tauragės ap. Girdiškių par. Pozerės k.) Amerikoje išgyveno 39 metus.

SLONIENĖ Elzbieta (Bertulytė), pusamžė, mirė Rugsėjo 27, Chicagoje.

VALANTIEJUS Mykolas, 66 metų, mirė Rugs. 27, Chicagoje. (Gimęs Kaune).

MACIULIS Stasys, 51 metų, mirė Rugs. 31, Chicagoje. (Raseinių miesto.) Amerikoje išgyveno 33 metus.

NORKUS Pranas, pusamžis, mirė Rugs. 31, Chicagoje. (Tauragės ap. Gaurės p.) Amerikoje išgyveno 40 metų.

JURKAS Albertas, 31 metų, mirė Rugs. 1, Chicagoje. (Gimęs McKees Rocks, Pa.)

'MR. AMERICA' DIRBA GERESNIAM PASIRODYMUI

CHICAGO, Ill. — Daugelis žmonių laimėję kokią kontestą ar pagarsę tuoj važiuoja palisėti.

Mūsų jaunas atletas Allan Stephan (Steponaitis) laimėjęs šių metų titulą "Mr. America", dar smarkiau dirba ir veikia. Jis pasirodė ant radio ir televizion. Pereitą mėnesį veik vis Amerikos sporto žurnalai turėjo aprašymą apie jį, talpindami ir jo atvaizdus.

Stephan-Steponaitis praktikuoja kuno lavinimą du ar tris kartus j savaitę, mitydamas j orą dviejų šimtų svarų svorį kaip plunksnas apie porą valandų. Jis tikisi, jei neatsiras geresnio tai jis gali laimėti tą pirmenybę ir kitą metų.

Mūsų jaunas Lietuvos taip pat lavinasi ir balso kultūros, pasirodėdamas prie filmų darbų. Iš visų pasiūlymų jis yra pasirinkęs vieną filmų kompaniją ir pradžioje kito mėnesio mano važiuoti j Hollywood ir padaryti taip vadinamą "screen test". Jeigu rezultatai bus geri tai Allan Stephan bus naujas Tarzanas, ncs dabartinio Tarzano kontraktas su kompanija baigias.

Aplinkybėms leidžiant, šių žodžių rašytojas mano pervažt "Mr. America" per visos Lietuvos kolonijas ir parodyt estrados kaip jis atrodė ir kiek stiprumo turi. Aš žinau kad prisiskaičius apie ką, norisi jį ir asmeniškai pamatyti.

J. Jakubouskas.

J. Žemantauskas

Notaras
"Dirvos" Agentas
130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

Kas Daryti nuo Skausmo

ARTHRITIS

Išbandyk Šitą Dykai

Jei niekad nenaudojot "Rosse Tabs" nuo arthritis, neuritis, reumatizmo skausmo, bandykit jas mūsų rizika. Mes pasiūm jums pilno dydžio pakelį iš kurio jūs sunaudokit 24 Tabs DYKAI. Jei nenusistebėsit nuo palengvinimo kuri šis suteiks nuo jūsų skausmo, grąžinkit pakelį ir nebusit mums nieko skolingas. Tai ištikrųjų NESIUSK PINIGŲ. Tik atsiusk savo varda ir adresą ir mes skubiai išsiusim Tabs gekančių paštu. ROSSE PRODUCTS CO., Dept. 681, 2708 Farwell Ave., Chicago 45, Ill.

SPALIŲ 5-ta yra svarbi diena

Visiems vyrams kurie savo noru įstoja j naująją Reguliarę Armiją 1946 m. Spalių 5 d. ar pirmiau, yra užtikrinta visa mokslo nauda pagal G. I. Teisių Bilij už ištisą jų įstojimo terminą — 1, 1½, 2 ar 3 metams, nežiurint kiek jie pasirinka.

Vyrams įstojantiems po Spalių 5 d., tokia nauda pagal G. I. Teisių Bilij eis tikrai tol kol tęsis šis nepaprastas laikotarpis. Kada kar oficialiai pasibaigs tada bus sustabdyta tokia nauda.

Ši nauda, kuri, tarp kitko, duoda progą gauti pilną mokslą kolegijoje, amatinėje ar biznio mokykloje, yra labai svarbi kiekvienam vyrui kurie planuoja įstoti j naująją Reguliarę Armiją. Žiūrėkite kad gautumėte visus tuos faktus pirm Spalių 5 d. iš arčiausios jums U. S. Armijos Rekrutavimo Stoties.

1268 Ontario Street

Cleveland, Ohio

P. J. KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEFONAS: Main 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės j mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnaviną įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose. Sutaissau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės j mane telefonu arba asmeniškai.

Lietuvių Delegacija Kviečiama į Washingtoną

Pirmą Kartą Partijų Istorijoje Lietuviai Pripažystami Nacionalio Komiteto Nariais

Pasitarus su Adv. Antanu Oliu, Republican National Committee kviečia Lietuvų Delegaciją susirinkti Washingtono šeštadienį, Spalio 12 d., dviem tikslams.

1. Sudarymui nuolatinio ir oficialio Lietuviško Skyriaus Republikonų Partijos Nacionaliame Komitete, ir
2. Išgirsti Republikonų Partijos nusistatymą dėl Nepriklausomos Lietuvos atstatymo.

Šiame pasitarime dalyvaus pats Republican National Committee Chairman B. Carroll Reece. Gavus oficialią autoritetą veikti Republican National Committee vardu, Lietuvų skyrius kvies žymius Amerikos Lietuvius kurie pritaria Republikonų Partijos principams, sudarymui plataus Lietuvų Republikonų Nacionalio Komiteto su atstovais visose Amerikos kolonijose kur tik Lietuviai gyvena.

Tai bus istorinis įvykis, nes niekad Amerikos politikoje nei vienoje nei kitoje partijoje nebuvo Lietuviško skyriaus kuris būtų oficialiai pripažintas dalimi National Committee. Apart to, Amerikos Lietuviams bus svarbu išgirsti koks yra Republikonų Partijos nusistatymas dėl Nepriklausomos Lietuvos atstatymo, ypatinai dėl to kad spėjama jog naujas Kongresas kuris bus išrinktas šymet Lapkričio mėnesį bus Republikonų Partijos valdomas.

Kada Lietuviai bus oficialiai pripažinti Republikonų Nacionaliame Komitete jie ne tik galės geriau pagelbėti motutei Lietuvai, bet ir galės panaudoti savo įtaką iškelti Lietuvius Amerikos politikoje ir šiaip pagelbėti kur yra reikalinga pažintis ir politiški kontaktai.

KAIP HENRY WALLACE NEPATEKO PREZIDENTYSTĖ

Jeigu sovietų savanoris agentas Henry Wallace, dabar atstatytas iš Komercijos Sekretoriaus pareigų, būtų 1944 metais Chicagoje nominuotas vice prezidentu, prie Prezidento Roosevelt, tai dabar šios šalies prezidentu būtų buvęs Wallace, ir galime žinoti kokia būtų buvusi jo politika. Valstybės Sekretoriumi vietoje Byrnes gal būtų buvęs paskirtas Sidney Hillman ar Browder, kurie būtų dirbę visiškai Maskvos patenkimui.

Štai kaip per mažą kiek Wallace, kuris pirmą kartą buvo vice prezidentu Roosevelt trečiu terminu, neliko nominuotas:

Liepos 20, 1944 metais, buvo ta istoriška diena kada Sidney Hillmano CIO Politinės Akcijos komitetas, panaudodamas visas bolševikų politiškas klastas, nelaimėjo Wallace namincijos ir vice prezidentus.

Prieš konvencijos susirinkimą tą dieną, Prez. Rooseveltas, spiriamas Demokratų partijos vadų, sutiko pastumti į šalį tuolaikinį vice prezidentą Wallace. Apie tai buvo pranešta Sidney Hillmanui, CIO-PAC vadui, ir Phil Murray, CIO prezidentui. Jie nepasitenkinę su tuo su parinkimu Senatoriaus Trumano kandidatui ir vice prezidentui.

Liepos 20, popietinėje sesijoje konvencija nominavo Rooseveltą ketvirtam terminui ir išsiskirstė vakarienei, o vakare susirinkus išlaikyti Rooseveltą kalbos per radio, kurią jis pasakys oficialiai priimdamas nominaciją. Po jo kalbos, reguliari konvencijos tvarka bus nominuotas vice prezidentas.

Tų dviejų sesijų pertraukoje, konvencijos salė pradėjo užsipildyti CIO-PAC demonstruotojais. Niekas nežino kaip jie gavo leidimą į konvencijos salę ineiti ir po šiai dienai. Galbut CIO turėjo savo specialiai pastatytus sargus kurie sulėdo demonstrantus, su Wallace plakatais, į salę. Jų suorganizuota tiek daug, matyt prie to gerai išanksto buvo pasiruošta, kad jie ne tik užpildė gale-

rijas bet ir visą konvencijos salę, kad net konvencijos delegatams nebuvo kur įtilpti.

Tuoju po Roosevelt kalbos, pareiškiančios sutikimą kandidatuoti ketvirtam terminui, atsidarė CIO-PAC komunistų suorganizuotas kermosius — demonstrantai staiga iškėlė visokių plaktus, užrašus ir obalus — visomis gerklėmis pradėjo rekti reikalaujant Wallace nominuoti vice prezidentu.

Išrodė kad visi delegatai išvien per visą salę reikalauja Wallace. Konvencijos pirmininko kalbos ir aiškinimų per demonstrantų trukmą reikiantį už Wallace, nebuvo girdėti. Buvo aišku kad bent koks kalbėtojas kuris būtų bandęs nominuoti kurį kitą vietoje Wallace būtų buvęs nurėktas, nukauktas. Konvencijos tvarka visai buvo suardyta ir bolševikų suorganizuota gauja buvo valdovas visos padėties.

Vieno ko CIO-PAC vadai nežinojo tai kad laike vakariene konvencijos vadovybė buvo sutarus atidėti vice prezidento nominacijas sekančiai dienai. Demonstrantai klykė-šaukė nominuoti Wallace tuoj pat. Pagaliau konvencijos pirmininkas nerasdamas kitos išeities, rėdamas kumeliu į stalą paskelbė posėdį uždarytu. Bolševikų suplanuota klasta varu pravartų Wallace į vice pirmininkus nepavyko. Kitą dieną vice prezidentu tapo nominuotas Truman. Į tą posėdį gauja neįleista. Prez. Roosevelt mirė už 8 mėnesių ir Truman liko jo vietininku.

Už jo pastangas dirbti Rooseveltui išrinkimui prezidentu, Wallace buvo paskirtas Komercijos sekretoriumi.

Trumanui prezidentaujant, Wallace visais budais vedė sovietams pataikavimo politiką, norėdamas atstovauti ir prezidentą ir Valstybės Sekretorių.

Wallace kitados buvo mažo ukininkų laikraščio redaktoriaus ir nuolatinis židikas valstybės partijos dergėjas, už ką valdžia per jo tėvą jį persergėjo. Rooseveltui laimėjus 1932

MAŽAS PASAULIS. Trygve Lie, United Nations generalinis sekretorius, parodoma žiuri per padidinamą stiklą į mažą žemės skritulį. Pasaulis dabar tapo mažas, žmonės yra tiesiog vienas kito kaimynais, dėl politinių santykių ir oro kelionių.

metų rinkimus Wallace tapo paimtas į New Deal kabinetą agrikultūros sekretoriumi.

Tapęs agrikultūros sekretoriumi, tais sunkiais depresijos laikais, Wallace išgalvojo kad bus geriau jeigu visko turėsim mažiau: įvedė ukėse skerdimą mažų parsiukų, kad mažiau būtų išauginta mėsos, ir užarimą kas trečios vagos vatos ir kornų laukų. Už tai, žinoma, valdžia ukininkams užmokėjo pinigais.

"THE STORY OF LITHUANIA" IŠLEISTA

Dirvos Redakcija gavo naują išleistą knygą, "THE STORY OF LITHUANIA", Lietuvos istorija Anglijoje kalboje. Knygos autorius yra Kun. Thomas G. Chase (Čižauskas), kuris šį savo veikalą nevertė iš kitų kalbų, bet nuo pradžios iki galo surinko istoriškas žinias ir savais žodžiais atpasakoja visą Lietuvos istoriją pradedant Lietuvinių tautos užgimimu ir baigiant 1946 metų įvykiais.

Knyga turi 392 puslapius, 8 žemėlapius (Dr. K. Pakšto), autoriaus žodį, William Henry Chamberlin įvadą, plačią bibliografiją, chronologiją ir indeksą. Knyga išleista Stratford House, New York.

Knyga susideda šešių skyrių. Iš jos turinio matyti kaip plačiai ši Lietuvos istorija parašyta. The Story of Lithuania yra gražiai išleista, aiškiai atspausdinta, turinys tinkamai išskirstytas. Iš viso knyga duoda mažiausią išsprendimą viršelio, geltonu apvalkalu su raudona juosta ir žaliomis raidėmis. Virš užrašo yra Lietuvos Vytis.

Ši knyga yra naudinga politikui, diplomatai, visuomenininkui, profesionalui, mokytojai ir mokiniui. Kiekvienas Lietuvos privalėtų turėti vieną kopiją šios knygos savo knygynė. Knygos kaina yra \$3.50. Galima užsisakyti iš Stratford House, 52 Vanderbilt Avenue, New York 17, N. Y.; arba iš: Rev. C. E. Paulonis, 207 York St., Brooklyn, N. Y.

U S IR RUSAI DIRBA RAKIETAS

Iš Londono skelbia kad Suv. Valstijos ir Rusija dirbdina ir daro bandymus su rakietu kuri galės nešti atominę bombą keleto tūkstančių mylių tolymo. Tas parodo kad sovietai rengiasi karui prieš demokratijas, ir jų visokie skelbimai ir gyrimaisi norėjimo taikos yra tik pastangos kitus nuraminti ir apslėisti, o tada netikėtai ir pasalingai juos užklupti.

Lietuva Tironų Pančiuose

(Tęsinys iš pereinamo nr.)

Štai del kokių aplinkybių įstaigose atsirado daugybė darbo, kad įstaigoms nebepakakdavo dienų ir jos turėdavo dirbti naktimis, nežiurint to kad tarnautojų skaičius bendrai imant buvo išaugęs keliaropai. Visų pirma darbą padidino visokių vieni kitiems priešingų įsakymų daugumas. Tarnautojai turėdavo dirbti tą patį darbą po kelis kartus iš naujo. Antra, tarnautojų dauguma dirba nebe savo įprastose vietose, o dar daugiau jų buvo priimta visai naujų, darbo nemokančių, neturinčių jokio prityrimo ir reikiamo pasiruošimo, neturinčių netgi reikiamo bendro išsilavinimo. Trečia, tarnautojai matydami betvarę darbą, ir jausdamiesi visiškai netikri del rytojaus, jausdami nuolat kybantį arba atleidimo arba areštavimo pavojų, pasidarė bailūs, nervingi, neteko jokio noro rupestingai dirbti, stengėsi tik atstumti dieną po dienos.

Pagaliau, didelę tarnautojų, kaip ir visų įmonių darbininkų laiko dalį užimdavo politinės propagandos uždedami darbai arba laiko gaisinimas tam reikalui. Kiekvienoje įstaigoje ir kiekvienoje įmonėje buvo įsakyta įteigti "raudonąjį kampelį" ir "sieninį laikraštį". Komunistų partijos inspektoriai, nuolat lankydami įmones, žiūrėdavo pirmoje eilėje ne įstaigos ar įmonės darbo rezultatus, o to kaip sutvarkytas "raudonasis kampelis" ir kaip atrodo "sieninis laikraštis". Nuo to daugiausia priklausydavo ar įstaiga spaudoje bus išgirta ar apibarta.

Kas tai yra "raudonasis kampelis"? Tai kiekvienoje įstaigoje tam tikras kambarius kurį tarnautojai turėdavo "išpuosti" visų pirma Stalino ir kitų "bosų" paveikslais ir įvairiais raudonais plakatais, ant kurių turėjo būti rašomi tam tikri šūkiai. Bent ką ten rašyti nebuvo galima. Iš partijos "Agitpropo" (Agitacijos ir propagandos skyriaus) buvo nustatyti šūkiai ir tekstai, paimti iš Sovietų konstitucijos, tai iš Stalino kalbų, tai iš Maskvoje vartojamų šūkių. Tokiame kambarielyje turėjo būti bent keletas kedžių ar suolų, turėjo būti vienas kitas stalas, ant kurio turėjo gulėti komunistiški laikraščiai (kitokių bolševikų viešpatijoje ir nėra!), viena-kita komunistinė knyga; buvo pageidaujamas ir radio aparatas, kurio aptarnavimas buvo pavedamas tokiam asmeniui kuris visada žinotų kaip sugauti "tinkamą programą". Kambarielyje ant sienos turėjo būti ir "sieninis laikraštis". Jam redaguoti budavo skiriamas kas nors iš tarnautojų. Visi tarnautojai buvo raginami rašyti jame straipsnius. Straipsniuose buvo galima rašyti apie tai kaip dabar visi džiaugiasi nauja tvarka, o taip pat buvo galima ir kelti įvairius klausimus apie įstaigos darbą, netgi... pakritikuoti darbo eigą. Bet čia atsargiai. Pakritikuoti tai galima, bet reikia žinoti du dalykus: nepataikyti su kritika ant tokio padėdymo kuris yra atėjęs iš partijos, iš Maskvos arba iš "padėdėjo", o kritikuojant kitus dalykus mokėti suversti kaltę ant "liaudies priešų", geriausia — nurodant ką nors vardu ir pavardę iš tarnautojų (čia taip pat reikia sugautis nepataikyti ant partijos patikėtinio)...

"Raudoname kampelyje" dažnai turėjo būti daromi susirinkimai, į kuriuos partija atsiųsdavo kalbėtojus, o taip pat ir įstaigos tarnautojai turėdavo pasireikšti. Kartais kuriam nors, kuris atsisako nemokąs gerai kalbėti, budavo tiesiog atsiunčiamas kalbos tekstas, kurį jis turėjo skaityti. Galima įsivaizduoti koks tai buvo "peilis" visiems tarnautojams tas "raudonasis kampelis" su savo "sieniniu laikraščiu". Visų pirma, jis gaisindavo baisiai daug darbo, o dabar dar pristato tave prie plakātų užrašų piešimo, prie tų plakātų iškabavimo, pagaliau, varo į susirinkimus, kuriuose reikia privalomai klausyti dažniausia jau labai neįsimintingų agitatorių kalbų, kurie, kaip papugos kartodavo tuos pačius atmintinai išmoktus sakinius apie tai kaip Lietuvoje pirma buvo blogai, kaip dabar viskas labai gerai ir kaip visa tai mums davė išimtingiausias, genialiausias, teisingiausias visų mūsų mokytojas, tautų vadas draugas Josifas Visarionovičius Stalinas ir jo spindinti nenugalima raudonoji armija... Blogiausia jei prie ko prikibdavo rašyti straipsnius ir tą sieninį laikraštį. Kadangi sieninį laikraštį reikėdavo pakeisti mažiausia kas savaitę tai reikėdavo gi kad kas nors ką parašytų. Ką turi daryti, pavyzdžiui, sąskaitininkas ar buhalteris kai ateina eilė rašyti straipsnį jam. Gerai jeigu žmogus galėtų rašyti atvirai tą ką galvoja, bet čia reikia parašyti kad būtų suderinta su generaline linija! Ot tiems kurie norėdavo kaip nors prie naujų viešpačių prisigerinti tai budavo lengva tinkamą straipsnį parašyti. Nusiziūri žmogus ką nors iš savo bendradarbių kurį žino kad jis nelabai džiaugiasi "Stalino saulės kaitinimu", truputį paseka ką jis kalba, kaip jis laikosi, kaip dirba, ir — pila kad štai mūsų įstaigoje tokiame ir tokiame skyriuje dar pastebima labai daug "smetoninio raugo", nėra revoliucinės kurybos, nėra socialistinio lenktyniavimo, draugas skyrčiau vedėjas į naujosios tarybinės Lietuvos ir plačiosios mūsų socialistinės tėvynės tikslus ir siekimus žiūri su nepasitenkinimu ir slaptai juos sabotažuoja, to ilgiau negalima pakęsti, ir tt. Toks straipsnis ir sieninį laikraštį visada tinka. Ir rašytojas dažnai turi pasėkų... Atitinkamas asmuo po kiek laiko dingsta iš įstaigos arba ir visai iš horizonto. Straipsnio gi autorius tarnyboje kyla...

Bet šitaip karjerą darančių Lietuvoje nedaug buvo. Ir straipsnių ir sieninius laikraščius noromis niekas neradė. Bet reikėdavo ką nors rašyti, nes kitaip jau nebe sieniniuose, o tikruose laikraščiuose pasirodo nieko gera nelemiantis straipsniai, kuriuose atkreipiamas dėmesys kad tokia ir tokia įstaiga dar tebėra liaudies priešų lizdas, smetonininkų slėptuvė, ir tt. O tai jau visiems pavojinga...

Tai toli gražu ne viskas ką galima papasakoti apie nuotaikas ir padėtį įstaigose bolševikų viešpatavimo metu Lietuvoje. Tačiau ir to, turbūt, pakanka susidaryti bendram vaizdui. Kaip toks įstaigų veikimas turėjo atsiliepti į visų gyventojų padėtį, rodos, nereikia ir aiškinti. Tokiai padėčiai esant įstaigose, nenuostabu kad paprastas gyventojas kuriam su įstaigomis tepka turėti reikalų, turi įspūdžio kad jis turi reikalus su bepročių namais...

4. Nusavinimai

Lietuvoje ukininkai turi tam tikrą budą sugauti arkliai kai jis išbėga palaidas ir nesiduodamas sugauti. Ukininkas pasiima maišelį avių ir rodo arkliai išto, paskui artinasi į jį, gražiai kalbindamas. O apinasrį ir turi su savim, tai tik paslėpęs, kad arklys jo nematytų. Arklys susivilioja avizomis ir prieina jį paragauti. Kaip tik jis siekia avių, ukininkas tuojau griebia arklį už kaklo ir staigiai ištraukęs apinasrį iš kišenės mauna arkliai ant galvos. Avių arklys tokiu atveju taip ir negauna paragauti.

Visiškai panašiai elgėsi bolševikai Lietuvoje. Prieš pirmuosius rinkimus visi Lietuvos gyventojai jautė kad viena iš naujos tvarkos naujenybių bus visoki nusavinimai. Bet bolševikų propagandistai ir jų pastatyta valdžia ne tik tada nieko apie tai nekalbėjo, bet priešingai, stengėsi sudaryti Lietuvos gyventojams įspūdį kad jie Lietuvoje neįves tokios ukinės tvarkos kaip Rusijoje, kad čia nuosavybė paliks nepaliesta, arba bent labai mažai pertvarkyta.

Štai to meto vidaus reikalų ministeris, o vėliau Komisarų Tarybos pirmininkas Gedvila 1940 metų Birželio 21 dieną, t. y., praėjus savaitei po raudonosios armijos įžygiavimo, per radio taip kalbėjo:

"Mūsų šalies santvarkos esminiai pagrindai nėra pakeičiami. I teisėtą privatinę nuosavybę ar turtą niekas nesikišina. Raudonoji armija atėjo į mūsų kraštą ne mūsų santvarkos pakeisti ar vykdyti kokią okupaciją, o tik apsaugoti nuo karo pavojaus ir padėti mums išlaikyti savo nepriklausomybę."

Po trijų savaičių, Liepos 12 dieną naujas finansų ministeris J. Vaišnora (jaunas vyras, tiesa, baigęs aukštusius ekonominius mokslus universitete, bet iki tol praktikuojęs tik komunistinėje propagandoje, o ne finansų srityje) pareiškė: "Nėra jokio reikalo ir nenumatoma esminiai keisti dabartinę mūsų krašto struktūrą. Tačiau bus žiurima kad kiekvienas paskiras ukis labiau suderintų savo interesus su viso krašto ukio interesais ir nukreiptų savo iniciatyvą tautos ukiui naudingiausia ir produktyviausia linkme."

Dar po kelių dienų, Liepos 18, J. Vaišnora dar tvirtino: "Privatinė iniciatyva neturi silpnėti. Suprantama kad tik gerai veikiančios ir rupestingos pramonės ir prekybos įmonės Liaudies Vyriausybės bus remiamos ir palaikomos."

Pati komunistų partija priešrinkiminėje agitacijoje užsiminė tik apie vieną nusavinimą: "Atimti dvarininkų žemę su gyvu ir negyvu inventorium ir išdalinti ją bežemiems ir mažžemiems". Kadangi dvarų Lietuvoje jau ir taip buvo likusios tik liekanos tai ir tai nebuvo, rodos, ko daug ir dėmesio kreipti. O į garsios "Darbo Lietuvos Sąjungos" programą buvo įtrauktas reikalavimas: "Žemė lieka valstiečių nuosavybėje!" Taip kalbėjo ta "Sąjunga", kuri nežinia iš kur išdgo, kurios vardu buvo statomi kandidatai į "Liaudies Seimą" ir kuri po rinkimų dingo visiškai nepastebėta su visais savo žemės nuosavybės reikalavimais...

Ir štai, vos tik tai susirinko Liaudies Seimas, kuris pirmąją savo susirinkimo dieną nutarė "prašyti" priimti Lietuvai į Sovietų Sąjungą, tuojau pasipylė nusavinimų arba nacionalizacijų nutarimai. Pirmoji "klupo" kaip tik žemė. Ji buvo nacionalizuota visa, tai yra, tapo panaikinta bent kokia žemės nuosavybės teisė. Tie valstiečiai kuriems prieš tris dienas dar tebebuvo žadamas žemės nuosavybės užtikrinimas, staiga buvo paskelbti nebe žemės savininkais, o tik laikiniais jos naudotojais. Žemė visur paskelbta esanti nuosavybės valstybės, o ukininkai buvo per vieną dieną iš savininkų paversti valstybės nuomininkais. Kokią nuomą reiks valstybei mokėti, žinoma, dar nebuvo paskelbta. Ta nuoma paaiškėjo po kelių mėnesių.

(Bus daugiau)

Siųskit Savo Prenumeratą DABAR knygai LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE

"LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE" leidžiama knygoje, bus apie 350 pusl. didumo. Kurie užsisakys šią knygą išanksto, tu vardai tilps knygoje. Skubėkit! Knygos kaina \$3, dvi už \$5. Pageidaujama stambesnių aukų knygai paremti—tai bus prisidėjimas prie Lietuvos vadavimo pastangų rėmimo.

Išrašykite čia telpantį kuponą užsisakant knygą.

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGA
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Siunčiu savo prenumeratą šiai naujai leidžiamai knygai:

\$..... Knygai "LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE"

Vardas
Adresas
Miestas Valstija

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

KATALIKAI ŠAUKIA SAVO KONGRESĄ

AMERIKOS Lietuviai katalikai pagaliau atsikovošė ir nutarė rengti savo "Lietuvių katalikų kongresą", nes, kaip skelbia ALRK. Federacijos sekretorius, "Katalikiškoji Lietuva šaukia Mus". Nors katalikiškoji Lietuva šaukė kiekvieną Amerikos gerą-dorą Lietuvį nuo Birželio 15, 1940 metų, tačiau tuli katalikai matė reikalo atsilipti tik į savo artimiausio kaimyno socialistų vaduko šauksmą, su juo susibučiuoti ir per virš šešis metus dirbti tik jo patenkinimui, jo vadovybėje. Visi katalikiški Lietuviai norėjo plačiai ir gausiai dirbti savo šaukiančios Motinos-Lietuvos gelbėjimui, gi politikuo-jantieji katalikų vadai rado smagesnį gulėti socialistų glėbyje ir tik raginti visus kitus į tą glėbį gulti....

"Amerikos Lietuvų Katalikų Kongresas" šaukiamas Spalio 20 ir 21 dd., Hotel Pennsylvania, New Yorke. Tas kongresas prasidės sekančią dieną po BALF'o seimo, kuris įvyksta Spalio 18 ir 19, taip pat New Yorke.

Ką bendro turi tie du seimai gal paaiškės tik pačiuose tuose seimuose. Bet kad BALF seimas pradėjoje buvo nuskirtas šaukti Rugsėjo 2 d., o vėliau atidėtas iki Spalio 18, tas ką nors reiškia, nes, matomai, katalikų buvo sugalvota savo kongresas rengti Spalio 20-21, anksčiau negalint, todėl ir BALF'o seimas nukelta į Spalio 18 d. Tas buvo galima lengvai padaryti kadangi, kaip žinoma, ALRK. Federacijos pirmininkas J. B. Laučka yra BALF'o biznio direktorius.

Ši kombinacija, reikia numanyti, lemia du dalykus: mūsų katalikų pasidrašinimą paimti į savo vadovybę BALF'a ir gal but. atsikratyti socialistų-sandariečių, su kuriais iki šiol glėbsiavosi ALRK. Federacijos sekretorius L. Šimutis, kuris oficialiai skelbia "Amerikos Lietuvų Katalikų Kongresą", ir tuli kiti, nepaisant rimtų katalikų piktinimosi tuo. Dabar, kongresas gali nutarti kaip nori pasielgti su socialistais (jeigu nebus išanksto sudaryta koks skyms pavesti visus Amerikos Lietuvius katalikus socialistų vaduko tarnais....).

KADA katalikiška Lietuva jau baigiama išnaikinti, at-budo mūsų katalikai politikieriai šaukti Amerikos Lietuvius katalikus į gelbėti. Nors galėjo daug Lietuvai padėti, iki a. a. Prezidento Antano Smetonos mirties, talkininkaujant čia Amerikoje su tikru katalikybės ir tikėjimo globėju, mūsų katalikų vadai pastatė politiką pirmoje vietoje, ir savo politiškai kovai prieš a. a. Smetoną tarsi rado reikalingesniu susigėbėsiuoti su socialistų vaduku, bedievybės platintoju, Amerikos Lietuvų bolševikų tėvu. Katalikiškos Lietuvos balsas, kuris per tą laikotarpį skaudžiausia veržėsi į Amerikos Lietuvius, buvo ignoruotas: katalikų vadukams buvo svarbiau sustiprinti socialistų išsikrūsią grupelę, Lietuvų katalikų parapijų sąskaita.

Lauksime "Amerikos Lietuvų Katalikų Kongreso" pasekmių ir žiūrėsime kaip jie į "Katalikiškos Lietuvos šaukimą" atsilieps dabar.

Kad katalikai vieni nuo 1940 metų galėjo daug daugiau nudirbti, taip kaip jų Federacijos posėdis, Rugs. 9, 1940 metais buvo numatęs, galime pripažinti. Bet jų staigus pasidavimas socialistų vaduko diktaturai ir užvedimas kovos prieš Lietuvos Prezidentą Antaną Smetoną, jam į Ameriką atvažiavus, ir prieš Amerikos tautininkus, juos pastatė bergždžių kerštuolių pozicijoje.

Ir tik po šešių metų jie sugalvojo sušaukti savo pačių prestižui, kaip didžiausiai Lietuvų srōvei, reikalingą suvažiavimą....

KONGRESUI, kaip ir BALF'o seimui, bus gryžes iš Europos Kun. Dr. Koncius, BALF'o pirmininkas, kuris yra ALRK. Federacijos vadų parinktas BALF'ui vadovauti ir kuris, kaip iš žemiau telpančio pranešimo pamatysite, kai nvyko Europon, be savo asmeniškų pasišaistymų ir netaktiškų žygdarbių, dar pareiškė Europos Lietuviams kad "Amerikoje tikrai kunigai turi svorį". Tą svorį, be abejo, ALRK. Federacijos vadai ir imsis rodyti aiškiai ir atvirai, o tam reikalingas kongresas.

Jeigu BALF liks vėl Kun. Dr. Končiaus vadovybėje, ypač dar tuo atveju kai ta šalpos organizacija jau bus pačių Lietuvų palaikoma, ji atsidurs apverktinoje padėtyje, o tikrai tragikoje padėtyje atsidurs visi tie kurie turės nuo tokio žmogaus pašalpos priklausyti.

Sunku bus ir kitoms srovėms kurios BALF sudaro, nes visos jos pasiimsi atsakomybę ant savęs už tą organizaciją, gi jos pirmininkas, kuriam "iš viršaus įsakytą" ką šelpti, globoti, o ką ne, susilauktų tik panikinimo už savo talkininkavimą joje.

Tam turi būti surasta rimta išeitis jeigu norima kad BALF ir toliau savo darbą varytų visuomenės pasitikėjimu ir parama.

ŠTAI dalis laiško, vieno iš daugelio gautų iš Europos Lietuvų pabėgėlių keliose šalyse kur tik Kun. Dr. Koncius lankėsi:

"Su tuo Kun. Koncium tikra nelaimė. Jo čia laukta beveik pusė metų, o kai sulaukta — švaistosi kaip meteoras. Kodel tas žmogus kitais nepasitiki ir kodel jis vienas viską norėtų atlikti, matomai, reikia aiškinti jo savotiškomis budo nuosavybėmis. Atrodo kad jis savo asmeniu tikrai yra susizavėjęs. Iš jo vienur-kitur pasakytų kalbų išėina kad jis vienas BALF'e tereikia, kad jis BALF'a įsteigė, kad Amerikoje tik kunigai turi svorį, ir tt. ir tt.

"O šiaip tai jis reto netakto žmogus. Kur tik pasirodo ten visus prieš save nustato, net neretai — krikdumus. Bet, antra vertus, tai žmogus kuris aiškiai proteguoja tikrai "saviškius". Tokioje organizacijoje kaip

Vėl Dumai į Akis iš Stalino Pypkės

Kaip tik Kremliaus valdovai savo elgesiais įkyrėja vakarų demokratijoms ir jose pakyla karingas įkaitimas prieš komunistišką Rusiją, Stalinas vėl paleidžia dumus visiems į akis ir gražiai apramina.

Stai prieš savaitę laiko Stalinas, atsakydamas į Londono Times korespondento devyonis paklausimus, pareiškė jog jo nuomone pasauliui nesą "rimto pavojaus" naujo karo, nes apie karą kalba tik kapitalistiskasis pasaulis, o sovietai nori tiktaikos.

Toliau Stalinas įrodinėjo kad atominė bomba negalės ilgai būti "monopoline nuosavybe" Amerikos, ir sakė kad Amerikai turi butinai ištraukti savo kariuomenę iš Kinijos, kaip vieną žingsnį į pastovią taiką.

Moskovos raudonų carų noras yra priversti Ameriką palikti Kiniją silpna, kad tuoj ant jų pėdų galėtų ją užimti sovietai.

Kaslink karo pavojaus, tai apie naują karą daugiausia eina šauksmai tik iš pačių sovietų vadų.

Pasididžiudamas Stalinas išvedžiojo kad Amerika ir Britanija negalėtų apsupti Rusijos "jeigu jos to ir norėtų".

Užginčijo ir tai kad Rusai neketina panaudoti Vokietijos sovietų zoną prieš vakarų valstybes, tikrindamas kad taikinga kooperacija tarp sovietų ir vakarų demokratijų nemažėja, bet net gali padidėti.

Stalino ar bent kurio kito iš Kremliaus kalbos apie taiką ir kooperavimą su kapitalistinėmis-demokratinėmis tautomis yra tik svaiginančių dumų paleidimas Amerikiečiams į akis. Amerikos spauda tuos jo pareiškimus plačiai išgarsino, nors

Bendras Amerikos Lietuvų Fondas to neturėtų būti. Gaila kad pirmas Amerikietis Lietuvos, pasirodęs Europoje, reikalus dar daugiau supainiojo ir sugadino, negu jie buvo prieš jo pasirodymą. Gaila kad neatvyko humaniškesnis, prieinamesnis, sukalbamesnis, o ypatingai taktiškesnis žmogus. Ko, ko, o jau takto tam žmogui stinga!...."

Tai rimtas, be jokių įžeidimų ir asmeniškų užgauliojimų apibudinimas asmens kuris atstovauja Amerikos Lietuvų bendrą šelpimo fondą, kurį sudaro visos keturios mūsų srovės: tautininkai, katalikai, socialistai ir sandariečiai.

AUŠRA

Užmirškite žmonės pagiežą ir kraują, kas buvo — prakeikite tai, pradėkite šviesų gyvenimą, naują, mylėkit viens kitą karšta!

Kur artimo meilė, per amžius ištrokšta? Juk skausmo žemei jau gana! Tamsa juk nuvyta, naktis juk parblokšta — kai brėkšta aušra balsgana.

Kastytis.

PASAKYK TĖVYNEI

Neški, vėjau, raudą į tą žalią šalį, Kur upeliai šneka miško pakrastyj, Kur piemens ragelis, kur žilvyčiai verkia, Kur auksinė saulė taip graži, šviesi....

Neški į sodybą dainą ilgesingą, Kai artojas brolis jautelius kinkys — Kur sena močiutė prie bazužės rymo, Kur baltai pražydo sodo obelis....

Pasakyk upeliui, pasakyk žilvyčiams, Ir senai močiutei ten toli, toli.... Kad be tėviškės ir jos tyro oro Man širdis krutinaj alpsta pamaži....

Neški, vėjau, raudą į tą žalią šalį, Kur žilvyčiai verkia upės pakrastyj.... Pasakyk Tėvynei kad be josios žemės Ir šviesiausia saulė buna mums tamsi.

—M. Šarkytė.

D I R V A

Pakeliui į Mirtį

(Tęsinys iš pereinamo nr.)

23. Bayreutho sunkiųjų darbų kalėjime

Inėję į kalėjimo kiemą, ėmėm dairytis kas per aplinkuma. Iš visų pusių mus supo aukštos murinės tvoros ir kalėjimo pastatai. Po eilinių tikrinimų, kurie visur įkiriui kartodavosi, mus nuvedė dar į tolimesnį kiemą. Keturių aukštų raudonų plytų murinis statinys stebė visus aplink buvusių dviejų aukštų, baltai tinkuotus ir nemažais langais pastatus. Čia jau langai buvo maži ir storom geležinėm štangom išpinti. Čia jau buvo specialiai kaliniams statyta, o ten, baltuose mūruose, kitados buta vienuolyno. Ten, šimtai vienuolių kitados malda garbino Pasaulio Viešpatį, o dabar, pertvarkytuose pastatuose, šimtai kalinių kasdien kankinasi alkyje ir fizinuose skausmuose ir keikia Hitlerį.

Tuose pačiuose koridoriuose kur kitados buvo šventumo ir maldos pilna, dabar prižiūrėtojai keikia kalinius, stumdo, neretai ir muša.

Mes lipame laiptais aukštyn ir aukštyn, tamė raudoname pastate. Ketvirtame aukšte mus po tris varo į celes. Lietuviai stengiasi laikytis draugės. Gaunam ir mes savo celę. Anksčiau ji buvo skirta vienam kaliniui. Prie sienos tėra viena, pakeliama geležinė lova. Taip pat viena kėdė. Ant grindų sudėti du matrasai. Vakarų pusėje mažas, geležim apkaltas langas. Pro jį matyti geležinkelis, kalnuotos apielinkės, laukai ir priemiesčių namai. Matyti ir mažų fabrikų kaminai. Jie rucksta. Vadinas, ten gyvenimas ir darbas tebeina. Jie vis dar suka karo mašinos ratukus.

Ineinant į celę kiekvienas buvom gavę po bliudą ir šaukštą. Nespėjom nei gerai apsidaityti kaip suskambėjo geležim apkaustytos durys ir durų viduje atsidarė maža skylė. Pro ją mes gavome po litrą raudonų kopustų sriubos. Musų laikrodėliais, kuriuos buvome atgal gavę išvežant mus iš Berlyno, rodė keturias. Tikėjomės vakarieniš dar ką nors gauti, bet tikėjimasis ir teliko. Vakare, nieko negavę ir nieko nepatyrę, ant grindų susidėjom abu matrasus ir sugulėm. Matrasai kaip tik užėmė visą celės plotumą. Trims buvo tiek vietos kad galima buvo ir ant kito šono apsiversti. Celėse buvo labai šalta. Susiklojom visus savo turimus rubus, o taip pat ir du iš kalėjimo gautus deklius. Bet visvien buvo šalta. Celės per visą žiemą buvo nekurentos. Bet nuovargis po tokios baisios kelionės buvo toks didelis kad ir šaltyje greitai užmigom.

Rytą, kada vėl celėse buvo uždegta šviesa ir skambalas skelbė artėjant pusryčius, pajutau kad kojos buvo per naktį nesusiljusios. Išryto gavom 100 gr. duonos gabaliuką ir puslitrį sriubos. Tada nekantriai laukėme pietų. Pietums taip pat gavome 100 gr. duonos ir litrą kopustų sriubos. Kopustuose jokių bulvių nebuvo, o taip pat ir riebalų pėdsakų. Tai buvo kopustai ir vanduo. Vakarienei gavome po keturias apipuvusias bulves ir po puslitrį arbatos. Panašus maistas, šiek tiek kaitaliojant, buvo duodamas kasdien.

Nekantriai laukėme kada gi mus išves perengti ir kada pradėsime dirbti kokį nors darbą. Iš kalinių patarnautojų jau buvome susirinkę žinias kad dirbantiems kaliniams kiek geriau. To kalėjimo didžioji kalinių dalis dirba įvairiose įmonėse mieste ir pačiame kalėjime. Kalėjimas turi kelis ukius, kėnyklą, mėsinę, siuvyklas, ir didelę daržininkystę.

Pradėjom galvoti, jei gausim įsakymą dirbti ir mums duos pasirinkti darbą—kokį rinksimės. Aš nesvyruodamas pasirinkau, kaip agronomas, žemės ūkį ar daržininkystę. Rinkdamasis sau darbą galvojau jog ir prie stropiausio prižiūrėtojų saugojimo vis bus galima kai ką nutverti ir suvalgyti. Didžiausias viltis dėjau į grūdus, kuriuos šeria gyvuliams, ir į bulves. O jie, mano tuometiniu galvojimu, buvo didžiausi skanumynai. Jie buvo daug kartų skanesni už gerų laikų skaniausius pyragaičius.

Kiti mano draugai taipgi ruošėsi rinktis darbą pagal savo specialybes. Dr. D. kaip chemikas tikėjosi pakliuti į statybinių medžiagų fabriką, majoras G., kaip kariškis, neturėjo tikro nusistatymo. Jis savo busimą darbą kasdien kaitaliojo.

Bet tai buvo tik mūsų gražios svajonės. Mes vis galvojom kaip ne kaliniai. Taip besvajodami baigėm dvi savaites šaltose celėse. Per tą laiką mes buvom nuvesti tik pas gydytoją. Ten paties gydytojo nebuvo. Visus davinius apie musų stovį surašė ambulatorijoje dirbą medicinos studentai kaliniai. Sekančią dieną buvom parodyti pačiam gydytojui. Jis nie-

VOKIEČIŲ KALEJIMUOSE
Rašo Balys Gaidžiūnas

ko jau nekeitė, tik popieriuose žymėjo kokiam darbui tinkame. Stipresnių kaulų kaliniams žymėjo sunkų. Buvo ir tokių kuriems turėjo žymėti kad jau jokiam darbui nebetinka, kad reikia gydyti. Gydytojas su kaliniais elgėsi visiškai žmoniškai. O tai mus stebino, nes mūsų atkalėto laiko praktika ką kitą rodė. Mes per tą laiką nebuvom sutikę jokių pareigūnų kurie su mumis skaitytųsi kaip su žmonėmis.

Bet ir šiuo atveju buvo tik mūsų pasitaikius laimė. Vėliau pasirodė kad ir šis pareigūnas buvo visiškai panašus kitiems, prieš tai pravažiuotuose kalėjimuose sutiktiems.

Po gydytojo apžiūrėjimo dar kelias dienas praleidom niekur nejudėdami. Vieną kartą buvom pusvalandžiui išvesti pasivaikščioti. Tą pačią dieną buvo smulkiai aprašytos mūsų specialybės. Tai buvo ženklas kad tuoj ateis ir mūsų eilė.

Musę celę antrą kartą aplankė kalėjimo kapelionas. Ėmėm klausinėti ar negalima gauti iš laisvės siuntinius. Mums paaiškino kad ne, nes tokia jau dabartinė kalėjimų tvarka. Teiravomės ir dėl darbo. Jis mums tik tiek tepasakė kad mus varys į darbą tik tuo atveju kada bus gautas vyriausio prokuroro sutikimas. Mes nesame nuteisti ir mus turi laikyti izoliuotus kad su niekuo negalėtume susiristi. Bet kalėjimo vadovybė, pasakė jis, musų atžvilgiu jau yra padaręs užklausimą ir dabar laukianti atsakymo.

Teiravomės ar ir anksčiau Bayreuthe buvo taip dažnūs oriniai pavojai. Mums atsakė kad tas darosi dar labiau neilgą laiką. Anksčiau čia buvo numesta dvi ar trys bombos ir oriniai pavojai buvo labai reti. Baigiant tą, nieko bendro su kuniko profesija neturintį pasikalbėjimą, jis išsitraukė lapą popierio ir padavęs Dr. D. pasakė kad parašytų savo broliui laišką, kuris buvo pas jį užėjęs ir teiravęsis. Paprašiau jo kad parašytų nors kelis žodžius ir mano žmonai, apie musų atvežimą į naują kalėjimą. Taip pat, jei tik ji gali, kad atvažiuotų ir išbandytų visas susirišimo galimybes. Kapelionui išėjus, mes džiaugėmės kad jau vėl apie mus visi žinos, ir kad vėl esame ryšyje su laisvėje esančiais Lietuviais. Ėmėm galvoti kad jeigu kapelionas bus sukalbamas, bus galima per jį ir šio-to gauti.

Dienos ėjo sunkiai. Šaltis ir alkis buvo nuolatiniai kankintojai. Nedavė mums nei jokių knygų. Dr. D. turėjo dar iš Lietuvos atsivežtą statybinių medžiagų Rusišką knygą. Jis, susirietęs ant lovos, kuri dienos metu mums trims tarnavo kaip sofa, daug skaitė. Mes su majoru G. iš kitų kalinių gavome porą žurnalų apie Norvegiją. Aš po gerą valandą kasdien praleisdavau stovėdamas ant kėdės ir žiūrėdamas po langą į tolimas. Tai buvo mano pačios graudžiausios akimirkos. Tada aš mintim išleidavau iš kalėjimo ir eidavau pas savuosius, eidavau į Lietuvą.

Vieną kartą man bežiurint po langą, pamačiau kaip kalinys lydimas prižiūrėtojų, atnešė ten esančiam sargybinio šuniui. Gerai mačiau kaip pylė daug ir tiršto ėdalo. Pasikviečiau abu draugus pažiūrėti. Visi trys žiūrėjom į tą, musų galvojimu, labai laimingą gyvulį. Mes kiekvienas tada su juo butume vietomis pasikeitę. Bet ir tai mums buvo neprieinama.

(Bus daugiau)

MANO BAŽNYČIA

Mano bažnyčia teturi
Vieną šventyklą tikrai,
Kur tukstančiai žvaigždžių spindi
Ir plaka širdžių tukstančiai.

Mano bažnyčia beribė,
Ji kviečia kiekvieną ateit,
Ir garbinti jos viešpatybę,
Ir viską kas gyva ten.

Mano bažnyčia tai erdvė,
Jos pamatas — žemė visa;
Jos bonios tai dangus mėlynas,
O vynas — altoriaus — rasa.

Kodėl dūmai bažnyčioj
Tai kvapas visų gėlių,
Malda tai — upelių šniokštimas
Ir užesys girių žalių.

—Ja-tė.

LIETUVOS ŽEMELAPIAI

Kaina su prisistintimu tik \$1.00

(Galima siųsti pašto ženklaus po 5c)

Šioje knygeleje telpa didelis Lietuvos žemėlapis, Kauno žemėlapis, Lietuvos matalai ir saikai, miestelių ir miestų vardai ir prie kurių apskrčių priklauso ir kitos informacijos apie buvusią Nepriklausomą Lietuvą.

LAISVĖ APIE KOMUNISTŲ SUVAŽIAVIMĄ MONTEVIDEJUJE

Jeigu apie komunistus rašytum pasiremdamas žiniomis ne iš jų spaudos jie, be abejo, galėtų pasakyti kad tai jų priešų pateiktos žinios ir, kaip tokios yra piktos, neteisingos ir pramanytos. Bet kai žinias apie komunistus imi iš jų pačių laikraščių, toks užmetimas automatiškai atpuola. Štai kodėl Laisvės pranešimai apie komunistų seimą Urugvajuje yra verti dėmesio.

Nelietuviškas suvažiavimo pobūdis

Rugsėjo 26 d. numerįje Laisvės pasivencia nemažai vietos to "didžiulio" suvažiavimo atidaramai sesijai aprašyti. Štai jos pačios žodžiai:

...Iškilęs prie mikrofono atsistojo jaunas ir energingas Urugvajietis žurnalistas Ricardo Paseyro kaip atstovas nuo komunistų partijos. Jo kalbos kiekvienas sakiny susilaukė ovacijų. ...Baldomiro partijos atstovas Prof. Giacosa Carbajal (komunistų bendraketelvis.—Red.) taipgi pasakė pulkį kalbą, užgirdamas šį demokratinių Lietuvių sąjūdį prieš fašistus. ...Lietuvių-Latvių žydų draugijos atstovas S. Sandleris apibūdino kaip fašistiniai gaivalai bando atsigrębti.

Neva Lietuvių suvažiavimas, o kalbėtojai — vietos komunistai ne Lietuviai. Netgi Brazilijos Lietuvių komunistų atstovė Magdė Valentienė ir ta prabilo ne Lietuviškai, o Portugaliskai, atseit yra ne Lietuvė, o tik už Lietuvio ištėkęs Brazilė komunistė.

Pagal bolševikų tarnautojų komandą...

Montevideo — didelis miestas ir nemažas komunistų lizdas. Pagal sovietų pasiuntinybės komandą klusnų vietos komunistai surengė "suvažiavimą", kurį atsitiktinai pavadino Lietuvių suvažiavimu. Jei bus reikalo, sovietų pasiuntinybės tarnautojas įsakys suaukti kitų tautybių suvažiavimus, ir tai bus padaryta. Maskvos agenteliai yra išmokyti klusnumo.

Suklaidintas svečias

Daug vietos Laisvėje skirama faktui kad į tą "demokratinį Lietuvių" suvažiavimą buvo atsilankęs Urugvajaus vice prezidentas Dr. Guani. Iš paties aprašymo, betgi, aiškėja kad jo atsilankymas buvo gryna klaida. Dr. Guani, mat, yra senas Lietuvių draugas. Žinodamas kad Lietuvių tauta kenčia Stalino diktatūroje ir giliai suprasdamas Lietuvių tautos tragediją, jis ryžosi atsilankyti suvažiavime kurį vietos komunistai reklamavo kaip "demokratinį Lietuvių suvažiavimą". Taip reklamuodami, jie aišku, nepažymėjo kad jų demokratijos supratimas yra tėvelio Stalino įkvėptas. Dr. Guani, be abejo, šito visko nežinojo ir, gerų norų vedamas, į suvažiavimą atvyko.

Tačiau, kai jis pamatė kur pakliuvo, kai noromis-nenoromis turėjo išklausyti poros komunistų agitatorių kalbų, Dr. Guani tuoj "susirgo" ir pareiškė kad tolesnė suvažiavimo sesijose jis nedalyvaus. Savo trumpame žodyje Dr. Guani nei žodeliu neužsiminė apie Lietu-

vos komunistų kvieslingus, bet pagarbiai prisiminė Nepriklausomos Lietuvos veikėjus, su kuriais jis susitikdavo Ženevoje nepriklausomos Lietuvos laikais. Jam nei į galvą neatėjo kad gali atsirasti Lietuvių, tegu ir nedidelis skaičius, kurie iš nežinojimo ar dvasinio nuopolinio stvoja talkon raudoniesiems Lietuvos pavergėjams, pritaria sistematingam Lietuvių tautos žudymui ir jos galutiniam surusinimui.

Taręs savo trumpą žodį, kuriame jis atidavė pagarbą Nepriklausomai Lietuvai ir jos garbingiems veikėjams, Dr. Guani išvyko.

Montevideo ne Lietuvių komunistų darbas

Taigi iš pačios Laisvės aprašymo aiškėja kad visas neva demokratinis Lietuvių kongresas Urugvajuje buvo paprastas vietos komunistų manevras, išpildytas pagal sovietų pasiuntinybės Montevidejuje komandą. Kiek ten dalyvavo Lietuvių burliokėlių Laisvės nepažįdama, bet yra aišku kad ne Lietuviško komunistiško gaivalo jame buta neblogas būrelis.

J. Smetona.

•ARKANSAS valstija duoda 97 nuoš. šios šalies sunaudojamo aluminumo rudies. Vie-na Arkansas aluminumo liejykla pagamina dvyk tiek aluminumo kiek visa ši šalis sunaudojo 1939 metais.

Skelbimai Dirvoje

Turėdami parduoti ar išnuomoti namą, kambarį, ar parduoti kokius daiktus kuriuos kiti gali sunaudoti, pasiskelbkite Dirvoje. Skelbimus atneškite gatvėms parašę. Priimami iki pietų trečiadieniais.

PAJIEŠKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos žinantieji prašomi atsiliepti į: Consulate General of Lithuania 41 West 82nd Street New York 24, N. Y.

Lauraitis, Jonas, ar turėjęs giminių Seimniskiuose.

Leonavičiai, Klemensas, Jurgis ir Feliksas ar Izidorius, iš Liaudiškių k., Radviliškio val., Šiaulių ap., gyv. New York, Chicago ar San Francisco.

Leščinskas, Jonas ir Leščinskas, Stasys, kilę nuo Pilviškių.

Mackevičius, iš Želvos val., Ukmergės ap.

Mackevičius, Kazys, iš Kalviškių k., Dukšto val., Zarasų ap.

Makauskienė, Veronika, iš Vartų k., Bartininkų val., Vilkaviškio ap., gyv. Brooklyn.

Matakaitė, iš Šiaulių, Šiaulių ap.

Matkaitytė, Ona, ištėk. pavardė nežinoma, iš Bartininkų val., Vilkaviškio ap., gyv. Worcester, Mass.

Menz, John, gyv. New York.

Mickevičius, Bronius, Kazimieras, Vladas, Marija ir Stanislaiva, gimę Amerikoje, lankėsi Lietuvoje ir vėl grįžo Amerikon.

Mickuviene - Steigvilaitė, Ona, duk-tė Andriaus, iš Šveiščių k., Batakių val., Tauragės ap., ištėkėjusi už Antano Mickaus.

Minukas Valerijonas, iš Rygos, gimėnės prašomi atsiliepti.

Naunėkienė - Riktoraitė, Ona, sesuo Ievos.

Papiejienė - Mačiulaitytė, Marcellė, iš Kidulių val., Šakių ap., ir vyras Papiejus, Kazimieras, iš Palangos, gyv. Chicago.

Paulauskas, nuo Gargždų, Kretingos.

Petrulis, Leonardas, gyv. Chicago, kur turi Anglių prekybą.

Riktoraitis, Jonas, Magdė ir Konstancija, brolis ir seserys Ievos Riktoraitės-Cernauskienės.

Rutkauskienė - Juospaitytė, Liudvina, ir vyras, iš Levaniškių k., Raguvos val.

Samkus, Stasys, iš Betygalos val., Raseinių ap.

Sarakauskas, Julius, gyv. Carbon-dale, Pa., Pike St.

Semulevičaitė, Marija, gim. Amerikoje, gyv. Lietuvoje, Kirsnakaviz-noje, grįžo Amerikon 1928 m.

Schwandt, Adolf, iš Šilsočių, gyv. Milwaukee.

Seselskis, nuo Gargždų, Kretingos ap.

Senulienė - Gedminaitė, Veronika, ar turėjusi giminių Krazių val., Raseinių ap.

Shapolis, E. Miss. gyv. Northern Blvd., Long Island City.

Smilgyz, Vladas, su šeima, gyvena bene Boston.

Songaila, Povilas, brolis Kazimie-ros, gyv. Chicago.

Stalmokas, nuo Gargždų, Kretingos ap.

Šeputis, Jurgis, gyv. Brazilijoje, bet dabar spėjamai gyvena JAV.

Šeštokas, Antanas ar Juozas, trumpai lankėsi Lietuvoje, kur jo tėvas dirbo prie geležinkelio.

Šlaiciūnienė - Stonytė, Alice ir vyras Jurgis Šlaiciūnas.

Štefynas, Motiejus, gyv. New York ir jo broliai Pijūsas ir Vincas.

Švedas, Pranas ir Švedaitė, Apolonia, iš Vabalninko, gyv. N. Y.

Tamaliūnienė - Baltuškiūtė, iš Marijampolės, ir vaikai.

Tamošaitytė, sesuo Alfonso, gyv. Chicago.

Torkus, Mykolas, gyv. Chicago.

Truskauskas, Ksaveras, iš Kauno ap.

Trušinskaitė, Stefanija, ištėkėjusi pavarde nežinoma, iš Akmenės m., Mažeikių ap.

Urbaitė, Emilija, duk-tė Petro ir Domicilės Jasnauskaitės-Urbenės.

Uzdavinys, Juozas ir Uzdavinys, Stasys, iš Daržininkų k., Valkininkų, val.

Vainavičienė - Abakaitė, Liudvika, ir vyras Jonas Vainavičius, gyv. Chicago.

Vebra, Jonas.

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas,

Popieriuotojas

Apkainavimas ar patari-mas reikale jų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.

Telefonas POtomac 6899

Vaičiūnas - Kiškis, Povilas, iš Žvir-blių k., Pandėlio val., Rokiškio ap.

Valaitienė, Teofilė, ištėkėjusi pavarde nežinoma, duk-tė Jurgio ir Magdalenos, gyv. New York.

Vasiliauskas, Edvardas, sunus Karo-lo, iš Maletų ap.

Vebrickienė (Werbina) - Kudokaitė, Jadvyga, gyv. New York.

Vikšrys, Jonas, ar turėjęs giminių Slavikuose.

Virbickienė - Uzdavinytė, Zofija, iš Daržininkų k., Valkininkų val.

Vogt - Schwandt, Maria, iš Šilso-džių, gyv. Chicago.

Voitkevičius, Leonas, gyv. New York.

Vyšniauskienė, Magdė, gyv. Boston.

Zebrauskas, Petras, iš Marijampo-lės.

Žilienė - Račkauskaitė, Regina, duk-tė Jurgio, iš Plungės val.

Zadeikienė - Poškutė, Zosė, duk-tė Benedikto ir Stefanijos, gim. A-merikoje, lankėsi Lietuvoje, ir jos vyras Jonas Zadeika.

Zybartienė - Gedminaitė, Emilija, ar turėjusi giminių Krazių val., Ra-seinių ap.

Žušinienė, Uršulė, kilusi ar turėjusi giminių Salako val., Zarasų ap.

Statement of the Ownership, Management, Circulation, etc., Required by the Act of Congress of August 24, 1912, and March 3, 1933

Of DIRVA, published weekly at Cleveland, Ohio, October 1, 1946

State of Ohio

County of Cuyahoga ss

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid personally appeared K. S. KARPUS, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the Business Manager of the DIRVA and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management, circulation, etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by Act of August 24, 1912, as amended by the Act of March 3, 1933, embodied in section 537, Postal Laws and Regulations, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business manager are:

THE OHIO LITHUANIAN PUBLISHING CO., INC.

6820 Superior Avenue, Cleveland, Ohio.

Editor—K. S. Karpus 14007 Baldwin Ave., E. Cleveland, Ohio.

Managing Editor K. S. Karpus, 14007 Baldwin Ave., E. Cleveland.

Business Mrg. K. S. Karpus, 14007 Baldwin Ave., E. Cleveland.

2. That the owners are:

Publisher: THE OHIO LITHUANIAN PUBLISHING CO., INC.

6820 Superior Avenue, Cleveland, Ohio.

K. S. Karpus, 14007 Baldwin Avenue, E. Cleveland, Ohio

V. S. Jokubynas, Chicago, Ill.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages or other securities are: (If there none, so state)

THERE ARE NONE.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, holding stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than at so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the six months preceding the date shown above is: 3036

K. S. KARPUS, Business Manager.

Sworn and subscribed before me this 2nd day of October, 1946

My Comm. Expires Sept. 9, 1948.

P. MULIOLIS, Notary Public

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

The May Co's BASEMENT

KITA TIPIŠKA MAY CO. BASEMENT VERTYBĖ!

MOUTON

DAŽYTO AVIES KAILIO

\$109

Plus 20% Fed. Tax

KAINA ŽEMIAU O.P.A. LUBŲ!

Kolegijos lankytojoms, karjeros panelėms ir jaunoms moterims tinkamiausi mūsų kailių departamente pasiulyti kailinukai! Šimtai švelnių, dailių, šilkų žėrinčių kailiukų, už pačią žemiausią kainą \$109. Jie išrodo toli brangesni negu \$109! Spalvos yra gražios tamsiai rudos, išrodo kaip brangaus barsuko. Pasiuti taip kaip ir kiti brangiausi kailinukai. Placiom rankovėm! Pilnais kabančiais pečiaiais! Tuxedos! Pakeltais pečiaiais! Atverčiamom rankovėm! Mes turim šių kailiukų mirose 12 iki 20. Atvykit anksti. Už šią kainą jie greitai išeis!

Pasiteiraukit apie Musų Patogų Išsimokėjimo Planą

Logiškas gyvunas ir "Mažasis Biznieriūs"

Kalbant iš patyrimo, šis gyvunas pasakė, "Kiekvienas privalo tiesti savo kaklą pirmyn jeigu nori kur nors dasigauti".

Ir ant jo rūšies logikos Amerika tarpsta. ...tas turi labai daug išminties žmonėms kurie myli savo nepriklausomumą.

Benjamin Franklin tikėjo tam kuomet jis iškeliavo į Philadelphia.

Taipgi taip tikėjo ir ex-G. I. vardu Jones kuris tik vakar įsisteigė savo mažą biznį. ... su paskola, bet ant savęs.

Kas dabar atsitiks tai yra jo biznis. ... (ir visų kitų!). Jo

kostumeriai linki pasisekimo—kad jis geriau jiems patarnautų.

Biznierio žmonės kurie jį aprupina taipgi remia ir palaiko jį.

Nes, taip kaip Sohio Dealeris Jones remiasi rūšimi ir populiarumu

Standard Oil produktais pagalbėjimui jo pasisekime, taip lygiai

Standard Oil stato savo ateitį ant tokių žmonių kaip jis.

Taip tai yra su Amerikonišku bizniu, mažu ir dideliu.

Kiekvienam reikalingas kitas... ir vis reikės.

Sohio Dealeriai ir Distributoriai

Turi Visus šiuos Patogumus:

• naudoja Sohio tyrinėjimų

• patarimus iš Standard Oil's

75 metų susirinkusio biznio

patyrimo

• didelę produkciją kuri lei-

džia turėti teisingas kainas

ir nemenką pelną

• skelbimą, prekiaavimo, ir la-

vinimo pagalbą

• specialius programas parda-

vėjų pasinaduojimui.

THE STANDARD OIL CO. (OHIO)

Tai Ohio Companija...Tarnaujanti Ohio žmonėms

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

Community Fund Šių Metų Vajus Prasideda
Spalių 14 dieną

Daug svarbių užsiėmimų tapo išvystyti vaikų priežiūros srityje Babies and Childrens Hospital, 2103 Adelbert Road S. E., kur globojami Didžiojo Clevelando vaikai iki 14 metų amžiaus, serganti kokia nors liga.

Tarp žymesnių veiksmų kurie atskleidė šioje Community Chest globojamoje ligoninėje yra pieno pristatymo sistema, masažai ir elektrinės gydymas infančiai paralyžium sergančių, dantų klinika jauniems ir ultra violetiniai gydymai.

Clevelandietis Padarė Pasaulinį Skridimo Rekordą

Clevelandietis Karo Laivyno lakunas, Commander Thomas D. Davies, lėktuvo valdytojas, padarė pasaulinį skridimo rekordą perskridamas su pora kitų savo draugų 11,236 mylias, iš Perth, Australijos, į Columbus, Ohio. Tai yra naujas pasaulinis be sustojimo tolimo rekordas.

Už tą jų žygį Karo Laivyno Sekretorius Forrestal visus tris to lėktuvo vyrus apdovanojo lakunų atsižymėjimo kryžiais.

Comm. Davies yra Dirvos kaimynas, jo tėvai gyvena 1343 Russell Road, Lietuvių centre. Jis yra baigęs Clevelando Case School of Applied Science ir Karo Laivyno Akademiją.

PIENAS Clevelande gali būti pabrangintas iki 2c kvortai. Dabar parduoda po 17 ir 18 centų kvorta, bet aplinkiniuose miestuose ir valstijoje pabrangintas, ir tuoj bus pabrangintas čia.

Kiaušinių tuzinas pakils iki 75 ir net 80 centų. Iš Washingtono praneša kad mėsos politiškas klausimas netrukus gali eksploduoti. Valdžios galvos neįsima kę daryti, bet įsikibę į OPA laikosi, kaip Prez. Truman laikėsi įsikibęs į Wallace, iki buvo priverstas jį atstatyti.

KALTIMA KOMUNISTUS UŽ EUCLED BEACH RIAUSES

Neseniai Eucled Beach Parke ištiko rišus, už kurias to parko savininkai kaltina vietoje komunistus, kurie maišydami baltais moteris su negrais, suorganizavo ten nuvedė švaistytis. Tas parkas gyvena per 46 metus ir visada ten viskas buvo tvarkoje. Kai atsirado Clevelande negru, jie nuvykdavo su savaisiais ir laikydavosi tarp savęs ramiai. Bet dabar komunistų globojami negrai atvyko su lalton moterim, kas sukėlė kitų pasipiktinimą, ir parko vadovybė patarė jiems išeiti. Vietoje to vienas negras išsitraukė revolverį pradėjo grasinti. Sargai jį sugriebė, bet tuo tarpu jis iššovė ir persišovė sau koją.

Išvengimui tolesnių riaušių, miesto valdybai prašant parkas tapo uždarytas.

"Dirvai" išsirašyti nereikia laukti pradžios metų—šiekį laiškų \$1 dabar ir "Dirva" lankys jus išties pusmetį.

Jack Ganson Pradeda Imtynes Spalių 17

Jack Ganson, Lietuvos imtynių promoteris, rengia profesionalines imtynes didžiojoje Arenoje pradėdamas ketvirtadienį, Spalių 17, ir ten imtynės atsibūs kas savaitę tą pačią dieną.

Ganson šią vasarą plačiai apkelavo šioje šalyje ir Kanadoje, suradimui žymių imtynių parkvietimui į Clevelandą. Sudarė sutartis su tokiais pasižymėjusiais vyrais kaip Joe Savoldi, Bronko Nagurski, Whipper Billy Watson, čempionu Frank Sexton, žymiausi jo oponentu Bill Longson, Dusek broliais ir daug kitų.

Arena taip įrengta kad joje imtynės tinkamiausia rengti, nes ten sutelpa iki 14,000 žiūrotojų, taip kad kas tik nori gali imtynes matyti.

MIRĖ neseniai priskirtas Clevelando diecezijai Vysk. John R. Hagan, 56 m. Jis buvo prie Vyskupo Edward F. Hoban.

Jo kunas bus laikomas Kalvarijos kapinėse ir kai bus baigta remodeluoti šv. Jono katedra, bus pervežtas ir padėtas į kriptą prie kitų Clevelando mirusių vyskupų.

KOVOS SU DUMAIS

Miesto taryba imasi kovos su duma mieste, kadangi Clevelandas labai varginamas duma, ypač žiemos metu, ir užterštas iki nepakęčiamumo.

OHIO STATE Universitetas, Columbus, Ohio, taip daug primė studentų šiam mokslo metui kad ta viena mokslo įstaiga sudaro gero didumo miestą — į ta universitetą įsirašė rekordinis skaičius 21,581 studentų, vyrų ir moteriškų. Iš visų tu studentų 12,341 yra buvę kariai, kurie grįžę nori baigti mokslus.

PRADEDA STATYTI NAMUS Gottas and Isabell Homes, Inc., praneša jog į 10 dienų pradės statyti 100 namų karo veteranams, prie North Olmsted. Tai tolaka iš Clevelando, bet ras tuoj tiems namams gyventojų. Namukai bus maži, tik pastogė ir tiek: du miegami kambariai, valgomasis ir vonia.

Clevelando miesto taryba patiekė dviejų milijonų dolarių programą paruošimui namams statyti sričių miesto išlaukėse. Parinktos vietose miestus suvestų vandenį ir kelius ir tik tada ten galėtų namus statyti.

REIKALINGA KAMBARIS Pavieniam vaikui, netoli Superior, Lietuvių šeimoje. Kas turi pranešk Dirvos Redakcijai: ENdicott 4486.

REIKALINGA MOTERYS AR MERGINOS PUNCH PRESS OPERATORS ir norinčios mokytis to darbo. Gera pradinė mokeskis.

GUARANTEE SPECIALTY MFG. C. E. 96th St. ir Carr Ave.—du blokai šiaurėj nuo St. Clair.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI Kada jūsų namai arba rakaandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERŠIS, dėl apkaivimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERŠIS 609-12 Society for Savings Bld. Telef.: MAin 1773.

Wilkelis Funeral Home

PILNAS LAIDOTUVIŲ PATARNAVIMAS

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—

6202 Superior Ave.

HEnderson 9292

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVENUE

CLEVELAND 3, OHIO

PHONE: ENdicott 4486

Russian Obstruction

(Reprint from the Detroit Times, Sept. 21, 1946)

In postwar Britain, as in the United States, the wishful thinking has been too long indulged that Soviet Russia's persistent obstruction of peace in Europe is a passing phase rather than a fixed policy.

The western nations, as the British press is beginning to acknowledge with far more candor than its American counterpart, have certainly made an error in assuming that they have only to convince Russia of their own good will in order to obtain the eventual participation of Russia in European affairs in a spirit of compromise.

The Russian aim is not peaceful reconstruction, with formerly sovereign states regarding their independence and striving for self-sufficiency according to their resources and the industry of their people, but eventual and complete ABSORPTION into the Soviet union under the absolute rule of COMMUNIST military, political and economic dictatorship.

Of the Russian policy of occupation and absorption, the London Daily Mail says:

"It has been said that she (Russia) hopes to provide a BREEDING GROUND for Communism by keeping Europe in conditions of misery and chaos, and this seems to be perilously NEAR THE TRUTH."

"Certainly the talk of 'good will' and the 'spirit of compromise' has become a MOCKERY."

"Russia is demonstrating that she POSSESSES NEITHER."

"The western nations cannot go on wrangling with Molotov or receiving the eternal Russian negative while EUROPE ROTs."

"The only alternative is to do what is being done in Germany — organize our own lives and territories WITHOUT SOVIET ASSISTANCE."

"We shall be forced to GO OUR WAY, leaving Russia to GO ON HERS."

This is a facing of reality in the postwar situation that has been sadly lacking in all relations between the western nations and Russia, up to and including the Paris conference.

The basic fact in this situation has always been that Russia has ruthlessly and arrogantly "gone her own way" in all things, and that the other nations have either "gone along" or fallen into a stalemate.

"Savings will always be important to the man who wants to look into the future with a feeling of security and personal independence!"

Savers always welcome

BROTHERS CAFE LIETUVIŠKĀ UŽEIGA 1603 E. 79th Street

DEGTINĖ ALUS VYNAS

Užkvičiame savo draugus Lietuvius atsilankyti.

KAZYS LEIMONAS, Sav. Telef. CEdar 9527

Automatinis Gasų šildymas

Paversk savo Furnasą Modernine šildymo Sistema

Taipgi Automatiški Vandens šildytojai ATSIKRAITYKIT PURVO, PELENŲ ir ANGLIES DULKIŲ.

TRI-VET APPLIANCE SERVICE

Frank Orpse (Urbšaitis) Sav. PO. 9548. LI. 0237. AKRONE kreipitis į: Hank Hollish, 260 The Brooklands, Stadium 4793

WHAT'S NEW? (In Cleveland)

THE first game of the playoffs for the C.W.V. Post 613 Softball League Championship saw Paul's Tavern and Lasnik's Cafe tangle in a thrill-packed game at Ginne Hill Field Sunday. Two Tonsy opposed each other on the mound with Pesky pitching for Paul's and Brodnick hurling for Lasnik's. Both pitchers went the entire route.

Paul's Tavern started the scoring in the first half of the second inning when they combined two walks and a pop double to produce two runs. Lasnik's rallied in their half of the third when they combined four singles and a triple for four runs. The triple was a terrific blow to deep left field by Frankie Guzauskas. Paul's got two runs in the fifth without a hit. Tony Brodnick issued five passes that produced the two runs that tied the score.

Both teams went scoreless in the sixth, but Paul's broke the tie in the seventh on three walks and an infield out. Brodnick's wildness kept him in trouble throughout the game. Lasnik's came to bat in the seventh trailing by one run. Charlie Guzauskas started things off with a line single to center. The next two men were easy for Pesky however, and it looked as if the rally was stopped. An end-of-the-bat ball was grounded out by Johnny Andrusis, but the ball got away from Paul's second baseman and all hands were safe on the error. Bernie Norbert then smashed a single into center field to score Guzauskas from second with the tying run and Andrusis was safe sliding into home with the winning run when Pesky dropped the relay from center field.

The finals: Paul's Tavern 020 020 1—5 Lasnik's Cafe 004 000 2—6 Lasnik's—6 runs 10 hits 0 err. Paul's—5 runs 2 hits 2 err. The winning pitcher was Tony Brodnick who walked fifteen and struck out seven. The loser was Tony Pesky.

The teams will play the second game of the series next Sunday at 11 a.m. at the same field.

WRESTLING!

LITHUANIAN Jack Ganson has announced the beginning of his weekly wrestling shows. They will occur every Thurs. at the Arena. The first show is slated for Thurs., Oct. 17th. The high caliber of Jack's events is proven by the fact that over 100,000 fans attended last year. Ganson has just returned from a 10,000 mile trip on which he contacted all the nation's top wrestlers and arranged for their appearance here. With the Arena as the new sight of the shows this season certainly should prove to be the biggest and best that Cleveland has seen.

NOTARY PUBLIC

Turint reikalą notarizuoti dokumentus kreipkitės į

K. S. KARIUS 6820 Superior Ave. ENdicott 4486

Della E. Jakubs

(JAKUBAUSKIENE—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALE VEŽIMAI LIGONIAUS PERVEŽTI. Kambariai pašarvojinimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE ENdicott 1763

Štai Jums Naujos

Rudeninės Skrybelės

Jau gaunamos ir galimos pasirinkti — visose vėliausiose spalvose ir stiliuose

Kaina po 2.95 3.45 7.95

Vyrams ir Vaikams SWEATERIAI

Su rankovėmis — Užsimaunami arba Priešakyje susegami Specialiai parduoda po 2.50 3.45 4.95 6.00

DYKAI GREEN STAMPS su kotonu pirminiu. DYKAI Čia galite iškeisti savo Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO. 7010 Superior Ave. Atdara Vakaraus

VISOKIA APDRAUDA

Mes esame pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl pirma šaukite mus negu ugniagesius (firemonus).

P. M. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate ir Apdraudos Agentūra

6606 Superior Ave. Cleveland HEnderson 6729